

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

СЬОГОДНІ
В НОМЕРІ:

Зробили все для забезпечення прав людини

Український парламент налаштований на подальшу співпрацю з Радою Європи в напрямі забезпечення прав людини. На цьому наголосив Голова Верховної Ради України Олександр Мороз на вчорашній зустрічі з комісаром Ради Європи з прав людини Томасом Хаммарбергом (на знімку).

Зокрема, Олександр Мороз повідомив, що в Україні здійснюється правовий супровід європейських конвенцій, які стосуються захисту прав людини. В свою чергу пан комісар висловив задоволення, що Верховна Рада України робить усе для законодавчого забезпечення прав людини. Він поінформував, що під час його візиту в Україну відбулася низка зустрічей з представниками виконавчої і судової влади України. А за підсумками візиту підготують звіт, з яким буде ознайомлена українська влада.

Пан комісар висловив сподівання, що рекомендації Ради Європи за наслідками звіту обговорять і у Верховній Раді. Він також наголосив на потребі завершення в Україні судової реформи. Нині над концепцією реформи судочинства, поінформував Олександр Мороз, працює комісія фахівців. Т. Хаммарберг висловив готовність надати допомогу з боку Венеціанської комісії і Ради Європи цій комісії. Голова Верховної Ради також наголосив на необхідності вжиття заходів з подальшого забезпечення свободи слова в Україні. Україна, за його словами, потребує продовження моніторингу з боку Ради Європи. Особливо з огляду на те, що й досі справа Георгія Гонгадзе не розслідувана в повному обсязі.

Цього ж дня комісар Ради Європи з прав людини Томас Хаммарберг зустрівся з лідерами парламентських фракцій.

Хто захистить від свавілля?

Фото Володимира ТАРАСОВА (Україном).

Підприємства з газопостачання та газифікації «Волиньгаз», «Закарпатгаз», «Івано-Франківськгаз», «Львівгаз», «Чернівцігаз» та «Чернігівгаз» направили відкритого листа Президенту України Віктору Ющенку. У своєму зверненні вони просять втрутитися в ситуацію з переслідуваннями зазначених компаній правоохоронними та контролю-

ючими органами й розглянути це питання на засіданні Ради національної безпеки та оборони України. Також представники цих підприємств учора пікетували Кабінет Міністрів України, Міністерство палива та енергетики (на знімку), Генеральну прокуратуру, НАК «Нафтогаз України» і Національну комісію регулювання електроенер-

гетики з метою привернути увагу перших осіб держави до ситуації, що склалася навколо цих підприємств. Раніше їхні керівники заявляли, що компанія RosUkrEnergo A. G. (Швейцарія) намагається протиправними методами отримати контроль над регіональними підприємствами з газопостачання і газифікації.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

■ ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Закон про бюджет відправили на доопрацювання

Народним депутатам так і не вдалося подолати вето Президента на закон про державний бюджет України на 2007 рік. Нову редакцію головного фінансового документа країни (де частково врахували пропозиції глави держави) підтримали 248 народних депутатів. 252 голоси було віддано за направлення кошторису на доопрацювання. 19 грудня Комітет Верховної Ради з питань бюджету разом з уповноваженими представниками Президента і Кабінету Міністрів мають подати парламенту узгоджений варіант закону.

Арсеній Яценюк, який представляв позицію Президента в парламенті, закликав народних обранців не політизувати бюджетний процес, а перевести його в економічну площину і об'єктивно підійти до підрахунків. На жаль, зазначив доповідач, практично всі ініціативи глави держави, які коштували б бюджету три мільярди гривень, відхилив профільний комітет.

(Закінчення на 3-й стор.).

■ ПЕРЕДПЛАТА

Триває передплата на 2007 рік

Шановні читачі,
ви маєте
можливість
передплатити

«ГОЛОС
УКРАЇНИ»

на
наступний рік,
щоб уже з 1 січня одержувати
свою газету
українською
та російською мовами.

Передплатна вартість п'ятиразового виходу на тиждень (крім неділі та понеділка) за індексами 40224 — українською та 40223 — російською мовами для індивідуальних передплатників становить — 3,50 гривні на місяць.

Передплатна вартість триразового виходу на тиждень — у вівторок, четвер і п'ятницю — за індексами 08775 — українською та 08337 — російською мовами для індивідуальних передплатників становить 2,00 гривні на місяць.

Для підприємств, установ та організацій передплатна вартість за індексами 60955 — українською та 60997 — російською мовами становить 10,00 гривень на місяць.

До зазначених сум уже увійшли вартість оформлення передплати і доставки газети.

Надсилайте до редакції копії квитанцій на піврічну або річну передплату п'ятиразового виходу — і ви станете учасником розіграшу подарунків.

«Голос України» чекає своїх читачів і прихильників.

КОРОТКО

■ На Тернопільщині з початку року завдяки телефонам довіри виявлено 22 крадії електроенергії.

■ Комісія з питань помилування внесла Президентові пропозиції про помилування 80 засуджених (УНІАН).

■ Мінпаливенерго планує в 2007 році залучити в ПЕК 3,5 млрд. дол. кредитних коштів.

■ Корвети «Луцьк» і «Тернопіль», а також фрегат «Гетьман Сагайдачний» візьмуть участь в операції «Активні зусилля» на Середземному морі.

■ В Ужгороді встановили міську новорічну ялинку.

Передплату
на газету
«Голос України»
продовжено
до 20 грудня
2006 року.
Прихильників
газети
чекають
у всіх
відділеннях
поштового
зв'язку
України

Голова Верховної Ради України Олександр МОРОЗ:

«Щоб оцінити, за ким правда, а за ким її нема, потрібно уважно, крок за кроком, відстежити суть суперечки, позиції сторін, їхні очевидні й приховані інтереси. Часто виявляється, що вся дискусія — звичайний камуфляж, вона й організовується, щоб приховати істинні наміри ініціаторів. Що громадян вміло розводять по різні боки барикад, аби не бачили, хто і з якою метою ті барикади зводив»

Що приховується за суперечками...

Якщо це видовище, то де хліб?

Коли в суспільстві розгортається політична дискусія, коли її раз по раз коментують представники влади, журналісти, політологи, коли вона стає постійним сюжетом у новинах TV, радіо чи газет, виникає **ілюзія неминучості, природності такої дискусії**. В ній з'являються самостійні відгалуження, вони іноді набувають звучання, не меншого, ніж головна тема, все далі і далі відводячи суспільну думку від причини, першоджерела дискусії. І тоді, щоб оцінити, за ким правда, а за ким її нема, потрібно уважно, крок за кроком, відстежити суть суперечки, позиції сторін, їхні очевидні й приховані інтереси. Часто виявляється, що вся дискусія — звичайний камуфляж, вона й організовується, щоб приховати істинні наміри ініціаторів. Що громадян вміло розводять по різні боки барикад, аби не бачили, хто і з якою метою ті барикади зводив.

Увімкніть на своєму телеекрані чи радіо будь-який інформаційний випуск і побачите: перше за значенням повідомлення про розвиток протистояння між секретаріатом Президента і Кабінетом Міністрів України. Звісно, протистояння виникає на ґрунті «турботи про народ», про ефективну саме в цьому відношенні владу. Мало хто переймається тим, що з'ясування процедури попереднього погодження змісту указу (так звана контрасигнація), з'ясування послідовності звільнення-призначення голів адміністрацій або міністрів та інші теми публічного обговорення до блага народу мають причетність дуже далеку і широкого розголосу в суспільстві не варті.

Реформу ухвалювали свідомо, а не «на коліні»

Що ж усе-таки приховується за гучними суперечками? Якщо

це видовище, то де хліб? — перефразуюмо вислів древніх римлян. Відповідь на поставлене запитання і на багато запитань супутніх єдина — **політична реформа**, спроба її скасувати.

Історія цього питання розпочалася ще задовго до президентських виборів. Попередня система влади себе скомпрометувала настільки, що навіть тодішній президент збагнув: триматися за цю систему — означає програти все, більше того, бути залежним від настрою однієї людини, яка, замінивши його на посаді, хтозна-як скористається стосовно попередника одержаними владними інструментами. Ще у 2000 році, після «брехерендуму» (який, до речі, пояснює, якої саме системи влади добивався Л. Кучма), мені доводилося заявляти, що згодом сам президент змушений буде підтримати демократичні зміни в Конституції. Не тому, що він раптом стане демократом, а тому, що не матиме іншого виходу.

Так і сталося. Але перед тим були вибори 2002 року, де фактично всі впливові політичні сили заявляли про потребу змінювати систему влади, щоб не було повернення до адмінресурсу на виборах, убивств журналістів і політиків, суцільної атмосфери страху і безкарності влади. Було пробудження України від трагедії Гонгадзе, вплив на настрої людей Майдану з акцією «Україна без Кучми», акцій «Повстань, Україно!», які врешті завершилися Майданом-2004.

І була напружена п'ятирічна робота над проектом змін до Конституції. Змін, які повністю збіглися із заявами «нашоукраїнців», «бютівців», комуністів і соціалістів, зі змістом Меморандуму, підписаного в 2003 році В. Ющенком, Ю. Тимошенко, П. Симоненком і О. Морозом. Нагадую про це, щоб відкинути балачки про «специфічні умови» голосування за зміни до Конститу-

ції, без чого, мовляв, існувала загроза громадянського зіткнення, кровопролиття. Ні, зміст змін до Конституції погоджувався завчасно, свідомо, а угода про підтримку В. Юценка на виборах Президента підписана нами вдвох 6 листопада 2004 року, коли на можливість конфлікту не було навіть натяків. Найважливішою умовою тієї угоди було зобов'язання «нашоукраїнців» разом з «бютівцями» голосувати за зміни до Конституції. Тому нинішні балачки про зміни, «писані на коліні», потребу «не допустити крові», «порушення процедури» і т. п. є звичайнісінькими нісенітницями, на які посилаються не випадково ті, хто сподівається на коротку пам'ять у людей і хто шукає правдоподібних аргументів на користь своєї неправедної позиції.

Звичайно, заявляючи про потребу нової, демократичної системи влади, учасники президентських переговорів мали й сумніви, бо їх вабила перспектива тогочасного президентського всевладдя. Тим пояснюються і деякі некоректності в змінах. За наполяганням саме «нашоукраїнців» у Конституції залишено право президента вносити кандидатури міністрів закордонних справ і оборони, призначати голів держадміністрацій, погоджено зміни щодо місцевої влади перенести на пізніший термін. Тепер ці нестиковки використовуються (іхніми ж ініціаторами!) як приклади недосконалості реформи. Практично на півтора року відтерміновано введення конституційних змін, аби новообраний президент, розставивши свої кадри, зміг продемонструвати свій владний потенціал. На те зголосилися «регіонали» (які мали шанс на перемогу у президентській кампанії), принагідно посиливши в Конституції функції Генпрокуратури, комуністи, наближаючи дає до партійних переваг, які дає імперативний мандат депутата.

Врешті так буває завжди, коли йдеться про суспільно-політичний компроміс. А будь-яка Конституція є таким компромісом.

Безкомпромісною залишалася тільки Ю. Тимошенко. У президентських виборах особисто їй приз не передбачався, він, у кращому разі, міг бути лише результатом майбутніх президентських кампаній. (Строкових чи дострокових — інша справа). Тому орієнтир її на абсолютну владу залишався хоч і віддаленим, але незмінним. Коли ж з'явився шанс владу перебрати в ролі Прем'єр-міністра, із безлічі біг-бордів зазвучав протизаконний заклик «Обирайте Прем'єр-міністра!», згода «... бути Прем'єр-міністром з повноваженнями Президента». Проголошувалися зобов'язання в складі створюваної коаліції демократичних сил добиватися завершення другого етапу політреформи. Як тільки шанс не склався, Ю. Тимошенко свою безкомпромісність знову розвернула в протилежний бік, бо її позиція, як стрілка компаса, зорієнтована «безкомпромісно» на магніт влади. Засуджувати того не треба. Треба лише розуміти.

Між тим досягнуті компроміси дозволили В. Юценку стати Президентом України. І сьогодні можу стверджувати, що це оптимальний варіант для нинішньої держави. Більше року тому величезні повноваження перейшли в його руки. Хто найбільше скористався ними? Новий президент? Ні, його найближче оточення з «Нашої України». Представники політичного об'єднання, за яке проголосували на парламентських виборах трохи більше п'ятої частини громадян, одержали всю повноту державної влади. Як вони владою розпорядилися — тема окремого аналізу. Оцінки можуть розходитись, але деякі з них абсолютні, бо стали уже історичними фактами. Один із них — торішній вересневий коруп-

ційний скандал, відставка Кабміну, що, до речі, є ще одним аргументом на користь політреформи.

Гра

в підкидного дурня

Вибори 2006 року для «НУ» дали результат набагато гірший, ніж чотирма роками раніше. Стало зрозуміло, що владою, одержаною з рук президента, доведеться ділитися. А не хотілося. Зважаючи на це, рада антикризової коаліції пішла назустріч «нашоукраїнцям», віддавши їм майже третину місць у складі уряду. Керувалися при тому потребою згуртувати суспільство, поділитися і владою, і відповідальністю за її здійснення, зняти штучно створене напруження по лінії Схід—Захід.

Згадані потреби будуть задовольнятися тепер з меншою, ніж хотілося б, підтримкою «Нашої України». Але будуть! Незважаючи на те, що всі претензії нашого незавершеного партнерства **надумані** («непідтримка» Універсалу, «переслідування» міністрів, конфлікти щодо голів облдержадміністрацій і т. д.) і що міністри, подаючи заяви про відставку, робити того не хотіли. Їх змусили стати розмінними фішками в чужій грі.

Гра, щоправда, буває різною. Можна грати в шахи, де кожен хід записується, а правила не змінюються тисячі років. А можна грати в підкидного дурня, де дозволяється багато чого. Вся справа в тому, чи поведуться партнери на таку гру? Ні, не поведуться. В цьому саме помилка деяких ідеологів реваншу.

Змушений так говорити, бо послідовність дій оточення Президента (а воно і є елітою «НУ») свідчить лише про одне — **ними вибраний шлях війни**, аби домогтися скасування політреформи і повернути собі **не виборчими довірену** владу. При цьому розмови про вдосконалення Конституції,

Шановні судді та працівники судів!

Щиросердно, з почуттям поваги вітаю вас з професійним святом — Днем працівників суду!

Судова влада стає дієвим чинником демократичних процесів у країні, відкритості суспільства, гарантованості захисту прав і свобод громадян на основі верховенства права та справедливості, а тому й від органів правосуддя безпосередньо залежить дотримання законності та правопорядку в державі.

Усвідомлюючи вагоме значення суду в суспільному і державному житті, громадяни очікують на бездоганне правосуддя, сумлінність суддів та об'єктивний розгляд ними судових спорів у відповідності до букви та духу Конституції і законів України.

Органи правосуддя наділені реальними повноваженнями, сила судових рішень забезпечується державою на всій території України, а тому ставлення кожного судді до свого покликання має забезпечувати авторитет судової влади, бути зразком високого професіоналізму в юриспруденції, прикладом морально-етичної поведінки у повсякденному житті.

Судова система України, що була значною мірою сформована як частина континентального європейського права, переживає натеper складний етап оновлення і реформування, змінюючись згідно з новими вимогами бачення ролі та місця суду у суспільстві розвиненої демократії і відповідно до зобов'язань, взятих на себе Україною перед Радою Європи.

Відповідаючи викликам сьогодення, Верховна Рада України законодавчо забезпечуватиме створення належних умов для функціонування системи судових органів на основі загально визнаних сучасних міжнародних стандартів. Для цього, однак, потрібна спільна копітка робота представників судової влади, парламенту і правової науки.

Водночас український парламент у межах його конституційних повноважень і нададі сприятиме підвищенню соціального статусу судді, його ролі у захисті прав і свобод людини і громадянина.

Бажаю успіху всім суддям і працівникам судів у забезпеченні верховенства права, подальшої плідної праці, енергії та наснаги, добробуту і щастя вашим сім'ям.

З повагою, Голова Верховної Ради України Олександр МОРОЗ.

■ ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Мінімальна зарплата — на рівні прожиткового мінімуму

Вечірнє засідання 14 грудня

Депутати затвердили проект закону, який встановлює розмір мінімальної заробітної плати на рівні прожиткового мінімуму для працездатних осіб. Проект державного бюджету на 2007 рік передбачає прожитковий мінімум для працездатних з 1 січня на рівні 483 гривні, з 1 квітня — 496 гривень, з 1 жовтня — 505 гривень.

За словами доповідача — глави підкомітету Комітету з питань соціальної політики та праці Володимира В'язівського — якщо на кінець 2002 року мінімальна зарплата становила 45% від прожиткового мінімуму, у 2003-му — 56%, у 2004-му — 65 %, у 2005-му — 73 %, то сьогодні — знов-таки лише 85 %. За показниками нинішнього варіанта держбюджету-2007, наступного року не передбачається збільшення мінімальної зарплати. Однак депутати ще сподіваються при доопрацюванні бюджету підвищити планку мінімальної зарплати відповідно до ухваленого закону.

У другому читанні та в цілому схвалено ще один соціальний законопроект — про внесення змін до закону «Про державні гарантії відновлення заощаджень громадян України». Ця проблема наразі нагадує біг по колу — визнав доповідач, член Комітету з питань соціальної політики та праці Олександр Стоян. Щороку депутати вносять по кілька десятків варіантів законів про повернення втрачених заощаджень громадян України в колишньому Ошадбанку СРСР, однак проблему не вирішено й донині. Закон, що розглядався, було прийнято за основу ще на початку нинішнього року парламентом попереднього скликання. Його доопрацьовувала робоча група за участю представників Мінфіну, Ошадбанку України, НБУ, Державної комісії з регулювання ринків, фінансових послуг та інші експерти. Закон (якщо його підпише Президент), передбачає віділяти з державного кошторису як мінімум 1,5% від ВВП на виплату знецінених заощаджень громадян. У разі набуття чинності цим зако-

ном можна буде за рахунок втрачених заощаджень в Ошадбанку колишнього СРСР через відповідні субвенції з державного місцевих бюджетам погашати заборгованість громадян за електроенергію, газ, тепло, квартплату та інші житлово-комунальні послуги.

У цілому також схвалено проекти законів «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо проведення першої сесії районної, районної у місті, обласної рад; зміни до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів України щодо додаткових заходів зі захисту прав людини в кримінальному процесі, зміни до деяких законів України щодо закупівлі за державні кошти автомобілів для інвалідів; зміни до Кримінального і Кримінально-процесуального кодексів України щодо посилення відповідальності за самовільне захоплення земельної ділянки. Парламент також схвалив низку постанов про призначення позачергових виборів сільських голів у деяких селах, де наразі немає голів.

Юліана ШЕВЧУК.

вертикалі влади та її баланси, директивність зовнішньої політики і неадекватність бюджету, «зволікання» з прийняттям законів щодо СОТ тощо — і є прикриттям справжніх намірів ревізувати політреформу.

Реформа веде в Європу, її противники — до авторитаризму

А йти потрібно в протилежний бік. Себто в Європу, запроваджувати європейську модель організації влади. Основою цієї моделі є **справжнє, а не деклароване місцеве самоврядування**. Таке самоврядування, де рада (села, селища, міста, району, області) має всі можливості для надання послуг своїм виборцям. Ідеться про можливість бюджетні, матеріальні, кадрові тощо. Звичайно, це передбачає реформу системи оподаткування, бюджетної системи, запровадження закону про комунальну власність і житлово-комунальної реформи, багатьох інших правових перемін. А в їх основі повинен бути новий закон про місцеве самоврядування. Його новизна, окрім відображення в законі згаданих вище змін, полягатиме в тому, що на місцевому рівні вся повнота влади перейде виборним радам, створеним радами виконкомом та їхнім головам. Ради отримають змогу позитивно впливати на економічну діяльність підприємств та організацій, тим самим стимулювати збільшення податкових надходжень до місцевих бюджетів і повністю розпоряджатися бюджетними коштами в інтересах громади. Розпорядження земельними ділянками, підтримання порядку в населених пунктах, упорядкування вулиць, шкіл, лікарень, зупинок, прозорий для людей порядок утворення цін і тарифів на комунальні послуги і зрозуміла квартплата, спрощена реєстрація нових підприємств дрібного і середнього бізнесу, здача майна і землі в оренду... і багато чого іншого стає безпосередньою справою місцевого самоврядування.

Такий статус і роль місцевого самоврядування докорінно впливають і на виборців. Вони мають змогу наочно пізнати, чого вартий обраний ними голова, депутат чи політична партія. Виборець привчається відповідати за своє політичне рішення. Відповідати перед собою і перед громадою, а не перед «начальством», його вказівкою, не голосувати за «десятку» чи кілограм гречки. Це якісна, **найголовніша переміна — зміна людини — чого, можливо, найбільше потребує нинішнє українське суспільство**.

Усі ці особливості передбачаються коротким законом про зміни в Конституції, до розгляду яко-

го парламент не може іще приступити через брак потрібної кількості голосів. І не тому, що частина депутатів сумніваються в доцільності завершення політичної реформи. Є й такі, правда, але переважна більшість розуміють доцільність продовження реформи. Їм перешкоджають зверхники в партіях БЮТ і НУ, яким обіцяні переваги при поверненні до попередньої моделі влади. Особисті інтереси їм важать незрівнянно більше, ніж інтереси суспільства і держави. Припускаю, що вони щиро вірять у свою ефективність при владі. Щоправда, і сумніваюся з не меншою підставою, адже змога у них уже була. Можливість втрачена, а інтерес залишився. Він, як шило з мішка, вилазить через їхні гучні заяви і претензії щодо недосконалої політичної реформи.

Є ще принаймні кілька переваг від посилення ролі місцевого самоврядування. Одна з них — створення передумов для ліквідації корупції. Нинішня централізація влади концентрує й економічні та бізнесові потоки, спрощує зв'язок бізнесу і влади, робить такий зв'язок практично невідворотним, звідси унеможливує принципи демократії, прав і свобод людей, того, що є серцевиною європейської демократії.

Розвинене місцеве самоврядування є хорошим акумулятором активності політичних партій. Європейський досвід свідчить, що партії, які не пройшли до парламенту, але представлені в місцевих радах, одержують можливість конкретними справами зміцнити свій вплив і авторитет серед виборців, збільшити свою присутність у радах усіх рівнів, у парламенті також.

Обговорення перспектив самоврядування на зустрічах з широким активом рад у Луганську, Вінниці, Львові, Котовську (Одеської області), на кількох засіданнях Координаційної ради голів обласних рад та міських голів при Голові Верховної Ради України не дали **жодного сигналу на повернення до попередньої авторитарної моделі влади**. Навпаки, ті, хто розуміється на конкретних проблемах місцевого самоврядування, **наполягають на прискоренні другого етапу політреформи**. Для мене це найпереконливіший доказ правильності обраного курсу.

Децентралізація влади будить ініціативу

Можна було б продовжити: «курсу на децентралізацію влади». І це було б правильно. Адже без долучення до реальної (і відповідальної) влади якомога більшої частини людей не вдасться задіяти колосальний потенціал громадян, не вдасться пробудити ініціативу людей.

Зовсім недавно у Варшаві під час обміну думками з представ-

никами політичної еліти Польщі на різних зустрічах вони заявляли, що з усіх реформ у часи новітньої історії РП найуспішнішою виявилася реформа місцевого самоврядування. Пригадую, коли в 1994 році вона розпочалася, було багато сумнівів, дискусій, несприйняття новачків. Бачив тоді це у Гданську, Кракові, інших містах. Поляки не злякалися, пройшли вибраний шлях. Успіх став їм винагородою. Те відзначають і представники провладних партій, і опозиціонери, а головне, звичайні громадяни.

У політичному і державному устрої аналогії не спрацьовують, копій не буває. Але **застосування принципів можливе і необхідне**. Так от, пропонований другий етап політичної реформи в Україні застосовує європейські принципи для української дійсності. Не скористатися ними — гріх, відмовлятися від них, прикриваючись надуманими аргументами, — звичайне фарисейство.

Дивно здається позиція наших записних «євроінтеграторів» щодо змісту політреформи. Адже **її несприйняття повністю суперечить умовам входження в ЄС**. Серед цих умов поряд зі стандартами рівня життя, зайнятості, захисту громадянських прав і свобод однією з перших іде вимога демократичної організації суспільного життя і здійснення влади. Можна було б згадати ще і Європейську хартію місцевого самоврядування, ратифіковану українським парламентом, після чого вона стала нормою національного законодавства. Чи хто побачив там наполягання на вертикалі виконавчої влади та інших, модних аргументах в устах прибічників ревізії політреформи?

Децентралізація влади дає змогу легше добитися гармонії влади і на вищому, і на місцевому рівнях. Суть гармонії загалом зводиться до умов, за яких **кожен інститут влади має баланс повноважень і відповідальності**, при цьому не посягаючи на права іншої владної гілки. Важливо також, щоб водночас не залишалися прогалини у владному забезпеченні правовідносин у суспільстві, щоб не з'являлося спокуси ці прогалини освоїти явочним порядком. Приклади таких спроб нині непоодинокі, зокрема в судочинстві, коли замовними (точніше, проплаченими) судами в різних територіях супроводжується звичайна крадіжка державного майна або рейдерські наскоки одних феодалів на інших. Те саме стосується установчих функцій владних структур, як це бачимо, наприклад, з тягатиною щодо звільнення з посади міністра закордонних справ. Звільнення на основі Конституції, з'ясовується, мало. Схоже, у деяких випадках треба в законі прописувати не лише те, що **може** робити одна гілка влади, а й те, чого **не має права** ро-

бити інша. Можливо, зняття таких колізій відбулося б записом у Конституції про те, що **громадянин може робити усе, що не заборонено законом, а влада може робити лише те, що законом для неї передбачено**.

Обійти Конституцію нікому не вдасться

Таких нюансів в усьому розмаїтті законодавства і, зокрема в Конституції, вистачає. З цієї метою **вдосконалювати Конституцію потрібно**. Така практика характерна для всіх країн, зокрема країн з давніми традиціями демократії. **Цю потребу покликаний задовольнити парламент і ніхто інший**. Зрозуміло, що при цьому він може долучати всіх, кого новини в законодавстві стосуватимуться, буде аналізувати пропозиції і суб'єктів законодавчої ініціативи (Президента, Кабінету Міністрів, депутатів), і всіх небайдужих громадян. Однак це не означає, що функції парламенту може перебирати на себе будь-який інститут влади, а серед них і Президент. Для підготовки своїх пропозицій він має право створювати різні колективи фахівців, але вони не можуть мати ні назви, ні статусу конституційної комісії. Це азбука права. Про неї можна було б не згадувати, якби не йшлося про очевидну спробу зробити видимість законності там, де її не існує, напустити псевдоправового туману, щоб за його завісою шляхом неконституційного референдуму повернутися до авторитаризму.

Якщо ми відверті у своїх оцінках (а іншими не маємо право бути), то це так і є, незважаючи на найдемократичніші за формою заяви та гарантії. Звісно, суспільство за роки незалежності уже пройшло правові лікнепи, розвинулися політичні партії, з'явилися паростки громадянського суспільства. Тому **наміри обійти Конституцію приречені на провал**. Нагадати про це не вважаю зайвим.

Таке само чекає наміри щодо розпуску парламенту, дострокових виборів, блокування бюджетного процесу (щоб штучно створити підстави для незадоволення населення), протидії прийняттю законів про КМ, Тимчасові слідчі комісії тощо. Попри авантюристські плани, частина з них не так навмисне деструктивна, як є відображенням у правовому полі складного процесу перерозподілу влади. Процесу законодавчого, який саме тому вимагає терпимості від усіх, хто є в політичній еліті.

Щодо авантюри, то з ними мало бути обережними. Проти них треба діяти, принаймні об'єктивно інформувати суспільство, використовувати, зокрема, можливості і потреби партій. Згадані авантюри щодо ревізії політреформи, дострокових виборів сьогодні фактично підтримуються провідниками «Нашої України». Збоку це видається див-

ним, бо там вистачає справді розумних, досвідчених і перспективних політиків. Хочеться сподіватися, що вони бачать небезпеку від реалізації таких авантур. Вона перекреслила б і перспективу їхньої політичної сили, і дійсність та перспективу свого лідера — Президента В. Ющенка. Деталізувати свої міркування не вважаю за потрібне, — не з політичними саможубцями спілкуємося. Сьогодні треба допомогти Президенту позбутися лицемірних порадників і порадниць, які кажуть одне, роблять друге, а наміри тримають про запас. Треба допомогти главі держави стати гарантом стабільності та послідовності розвитку демократії в країні. Така його історична місія, з нею слід рахуватися, в будь-якому разі, не робити грубих помилок.

Загрози узурпації влади не існує

В останні місяці раз по раз зринає на поверхню тема про можливість узурпації влади однією політичною силою. Ідеться, звісно, про Партію регіонів. Чи є така небезпека? Ця тема дискутувалася недавно на одному з телеканалів. До чого звелася дискусія? Одна сторона доводила, що небезпеки немає. Інша — що вона є і тому треба скасувати політреформу. Аргументи не перетиналися, дискусія виявилася порожньою, бо її учасники не мали наміру наближатися до істини, пошуку компромісу.

А небезпека існує, нащо її приховувати? І чому не зважати на те, що самі лідери ПР намагалися її нейтралізувати. Хіба не зрозуміло, що розширення коаліції, максимально компромісний склад уряду, спільна відповідальність за вироблення та здійснення внутрішньої і зовнішньої політики вели до політичних балансів, стримувань і протитягів і найкраще відповідали інтересам держави та народу. Принаймні було б оптимальним для нинішньої ситуації, що склалася внаслідок безрезневих виборів.

Така перспектива руйнується тими, хто про небезпеку найбільше заявляє. Руйнується в сподіванні, що узурпувати владу вдасться самим. Не вдасться, в тому-то й річ. Але в методах відстоювання своїх бажань і дає себе знати рівень політичної культури в країнах сталої демократії і в Україні. Ми й далі намагаємося поборювати одне одного замість того, щоб шукати взаємоприйнятні рішення. Щоб поважати і партнерів, і опонентів.

Наша традиція нездорова. Вона нічого доброго не несе країні. Від неї слід відмовлятися. Давай-те без упередженості прислухаємось до такої пропозиції.

Час іще є.

Олександр МОРОЗ.

Офіційно

Відповідно до статті 97, частини четвертої статті 99 Закону України «Про вибори народних депутатів України» Центральна виборча комісія офіційно оприлюднює список обраних народних депутатів України у багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі 26 березня 2006 року.

Список обраних народних депутатів України

Сокіл Андрій Олексійович, 1962 року народження, освіта вища, голова Державної податкової адміністрації у Полтавській області, проживає в м. Одесі, член Партії регіонів, включений до виборчого списку кандидатів у народні депутати України від Партії регіонів під №204;

Мельничук Михайло Васильович, 1948 року народження, освіта вища, пенсіонер, проживає в м. Києві, член Соціалістичної партії України, включений до виборчого списку кандидатів у народні депутати України від Соціалістичної партії України під №38.

Центральна виборча комісія.

Закон про бюджет відправили на доопрацювання

Ранкове засідання 15 грудня (Початок на 1-й стор.).

Голова Комітету Верховної Ради з питань бюджету Володимир Макеєнко пояснив, що на президентські ініціативи треба «трохи більше» — 10 мільярдів. Однак комітет все-таки обмежив депутатські пенсії та передбачив кошти від приватизації на збільшення мінімальних зарплат, прожиткового мінімуму та витрат Міністерству оборони (ці поправки були проголосовані конституційною більшістю).

Народні депутати 418 голосами прийняли за основу законопроект про мораторій на відчуження майна, яке перебуває у володінні Федерації професійних спілок.

Нині, за словами автора законопроекту Ярослава Сухого, потрібно негайно зупинити масовий продаж санаторіїв. І домогтися виконання численних постанов, які визначають, що профспілкове майно — державне. Натомість керівництво Федерації профспілок України, обурюючися народний депутат, вважає таке майно своєю приватною власністю. Особливо активізувалася «діяльність» нового керівництва

ФПУ ЗАТ «Укрпрофоздоровниця» та ЗАТ «Укрпрофтур» в останні два роки. Товариства реалізували 34 об'єкти та цілісні майнові комплекси майже за 9 мільйонів гривень (один санаторій продавали за ціною однокімнатної квартири). А ФПУ, за даними народного депутата, продала торік приватній структурі весь свій пакет акцій (94 відсотки!) найкращого в країні санаторно-курортного комплексу в Трускавці, вартість якого оцінюється в сотні мільйонів гривень. А 21 вересня 2006 року президія Федерації професійних спілок прийняла, на переконання парламентарія, безпрецедентну постанову. Нею фактично ухвалено завершення продажу майна. Серед «неперспективних» для держави об'єктів — одеські й кримські санаторії.

Народні депутати також заслухали інформацію про сьоме засідання міжпарламентської комісії зі співробітництва Верховної Ради України та

Федеральних Зборів Російської Федерації, яку надав співголова міжпарламентської комісії Адам Мартинюк. Учасники зустрічі, за його словами, не раз наголошували на активізації парламентських відносин. Наступне засідання комісії відбудеться в першому кварталі 2007 року в Москві.

Парламентарії ухвалили закон про внесення змін до деяких законодавчих актів України (про розмежування переліку справ, підвідомчих господарським судам та загальним судам) та проголосували за створення ТСК з розслідування ситуації, яка склалася в Києвграді.

На початку ранкового засідання Голова Верховної Ради привітав народного депутата Григорія Пономаренка (**на знімку**) з днем народження, а суддів — з їхнім професійним святом. Михайло Мельничук, обраний до парламенту за списками СПУ, склав присягу.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

Рада Європи оголосила про початок реалізації культурної програми «Київська ініціатива»

■ У НОМЕР

Свободи і права виборювали на майданах

Треба продовжувати політичну реформу і не віддавати повноваження органам місцевого самоврядування. На цьому вчора наголосив глава парламенту Олександр Мороз на відкритті виставки, присвяченої шостій річниці від початку акції «Україна без Кучми».

«Тоді, — зазначила народний депутат від СПУ Валентина Семенюк, — ми вийшли на Майдан і показали шлях боротьби з системою влади. Ми змінили психологію людей». Не було б «України без Кучми» — не було б і свободи слова.

Крім того, підкреслювали депутати-соціалісти, учасники акції показали: владу обиратимуть люди. Чесно і демократично.

В кулуарах Верховної Ради експонується фотовиставка, присвячена шостій річниці початку акції «Україна без Кучми».

Фото Анастасії СИРОТКИНОЇ.

Комп'ютери для села

Хмельницька область. Двадцять сучасних комп'ютерних комплексів ще до кінця року отримають сільські школи регіону, в кожній із яких навчається не менш ніж триста учнів. Така головна умова Міжнародного банку реконструкції та розвитку, котрий допоміг у фінансуванні акції. Вартість одного комплексу сягає шістдесяти тисяч гривень.

Ірина КОЗАК.

Вибух у будинку, аварія на залізниці

Крим. Вибух газу стався в одній із п'ятиповерхівок у селищі Орджонікідзе. В епіцентрі події на першому поверсі зруйновано стіни, у під'їзді вибито вікна. Із тяжкими опіками госпіталізовано трьох людей: слюсаря, що проводив ремонтні роботи, та молоду маму з дворічною дитиною, які проходили повз будинок.

А поблизу Бахчисарая зійшов із рейок вагон електрички. Пасажирів пересадили в інший потяг. Проте залізничне сполучення між Сімферополем та Севастополем було заблоковане протягом кількох годин.

Віктор ХОМЕНКО.

Ресторани просять кадрів

Івано-Франківська область. Питання підготовки працівників туризму та ресторанного сервісу розглядають на Всеукраїнській нараді директорів профільних професійно-технічних навчальних закладів, що проходить в обласному центрі. Базою для зібрання невідповідно стало місцеве ПТУ готельного сервісу і туризму. Це один із учасників українсько-австрійського проекту з організації туристичної та ресторанної справи, у рамках якого викладачі закладу розробили державні стандарти професії «Агент з організації туризму». Тож прикарпатцям є чим поділитися зі своїми колегами.

Дарина НАЗАРЧУК.

Запах провалу на іспиті

Чернігів. Газ, різкий запах якого став причиною припинення занять у Чернігівському інституті Героїв Крут МАУП (учора повідомляв «Голос України»), швидше за все, хтось розповсюдив з газового балончика. Такого висновку дійшли співробітники МНС. Оскільки того вечора 50 студентів-заочників складали іспит, то, ймовірно, один із них у такий спосіб вирішив уникнути провалу.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Мінськ і Київ домовилися про збільшення в 2007 році на 40% поставок електроенергії до Білорусі, заявив посол Білорусі в Україні Валентин ВЕЛИЧКО (УНІАН)

Дробицький яр у Харкові — це Бабин яр у Києві

Жалобні заходи, присвячені 65-й річниці трагедії Дробицького яру, пройшли в однойменному меморіальному комплексі, що на околиці Харкова. У церемонії вшанування пам'яті жертв нацизму взяли участь керівники Харкова та області, а також об'єднаної єврейської громади. Після поминальної молитви були хвилини мовчання, запалювання поминальних свічок і покладання квітів до монумента, на якому десятима мовами висічено заповідь «Не вбий».

14 грудня 1941 року в Харкові з'явився наказ німецького військового коменданта про переселення євреїв до 10-го району. Бараки з вибитими вікнами мешканців тимчасового гетто не опалювалися, двері були відсутні, води не було. Найслабкіші загинули від холоду і голоду. Потім людям було оголошено, що бажаних відправлять на роботи до Польщі та в інші області України. Але людей просто вивозили в яр і розстрілювали. До середини січня 1942 року там знищили все тимчасове гетто. Відомості про харківських євреїв окупаційна влада записувала на жовтому папері, у так званих

«жовтих списках» — єдине джерело, за яким можна встановити особи загиблих.

У Дробицькому яру загинули професор-скрипаль І. Букінік, піаністка О. Григоровська, архітектор В. Естрович... Письменник О. Толстой, який очолював держкомісію з розслідування злочинів фа-

шистів, оцінював кількість загиблих у Дробицькому яру євреїв у 23—24 тисячі. За іншими даними — це 30 тисяч, включаючи пологонених солдатів та мирних жителів.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Фото В'ячеслава МАДІЄВСЬКОГО (Укрінформ).

Вдови ліквідаторів вимагають перегляду пенсій

У четвер, коли Україна вшановувала пам'ять загиблих внаслідок аварії на Чорнобильській атомній електростанції, під стінами Кіровоградської облдержадміністрації 14 вдов ліквідаторів оголосили безстрокову голодовку. Протестанти закликають обласну владу припинити свавілля, що його, на думку протестуючих, вчиняють чиновники обласного Пенсійного фонду.

Уже протягом кількох років вдови намагаються добитися перегляду нарахування пенсій за втраченогодувальника відповідно до нового положення про фіксацію робочого часу в період перебу-

вання в зоні відчуження. Вони вважають, що ліквідаторів незаконно відмовляються визнавати військовослужбовцями тільки з тієї причини, що вони були тимчасово призвані із запасу. Також

вдови не згодні з тим, що набуті їхніми чоловіками хвороби не підпадають під категорію професійних, бо ліквідатори не були постійними працівниками ЧАЕС, а лише тимчасово мобілізованими.

Акцію вдів підтримала обласна громадська організація «Союз. Чорнобиль. Україна». Її голова Олександр Неділько повідомив журналістам, що напередодні кілька разів звертався до представників місцевої

влади, щоб уладнати конфлікт, не доводячи його до крайнощів. Однак усюди натикався на бездушність чиновників. Із голодуючими зустрілися представники обласного Пенсійного фонду та облдержадміністрації, однак нічого втішного учасникам акції протесту повідомити не змогли, бо, на їхню думку, основні вимоги суперечать чинному законодавству.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

Зростають борги вчителям

До акцій протесту призводять заборгованості з виплати зарплатні освітянам Криму за вересень—листопад поточного року. Зокрема, в Армянську вона переви-

щила 300 тисяч гривень, у Ленінському районі становить майже 65 тисяч, у Керчі — близько 40 тисяч.

Вл. інф.

■ ФОТОФАКТ

На «Дні відкритих дверей» у Державному науково-дослідному експертно-криміналістичному центрі МВС України можна було ознайомитись із лабораторним комплексом та музеєм, зустрітисяз керівництвом та провідними експертами центру, одержати відповіді на актуальні питання.

На знімку: Ось так виглядають фальшиві гроші.

фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Можуть залишитися без газу

Рівень розрахунків за газ у Луганську найнижчий в Україні. Ситуація, що склалася, спричинила серйозні побоювання міської влади. ДКП «Теплокомуненерго» поки що не виділені ліміти споживання природного газу. Якщо із січня по вересень рівень проплат населення за комунальні послуги становив більш як 92 відсотки, то в листопаді лише 18. Щоб цілком розрахуватися за споживану сировину, тепловикам треба щодня збирати 600—650 тис. грн. Але таких грошей немає. За словам керівників міста, ситуація, котра виникла, може призвести до того, що обласний центр залишиться без газу й електроенергії. Тоді постраждають усі: хто оплачує послуги і хто цього не робить.

Алла АНТИШОВА.

Луганськ.

Презентували міжпарламентську групу «Україна—Німеччина»

Днями в Києві відбулося перше засідання міжпарламентської групи «Україна—Німеччина», в якому брали участь Надзвичайний і Повноважний Посол ФРН в Україні Райнград Шеферс, делегат німецької економіки в Україні Карін Рау, представники політичних фондів, Гете-інституту в Києві.

Група міжпарламентських зв'язків з ФРН є найбільшою за складом. Адже у Німеччині — велика українська діаспора, підтримуються міцні партнерські зв'язки між місцями-побратимами двох країн, розвивається економічне співробітництво (Німеччина є для України другим за значенням торговельним партнером і найбільшим іноземним інвестором).

Співголова групи — народний депутат Вер-

ховної Ради Юрій Сербін — під час зустрічі підкреслив, що «на міжпарламентському рівні у нас вже склалися добрі традиції». І насамперед відзначив започатковані керівником групи «Німеччина—Україна» у німецькому парламенті пані Гофман «Дні України в німецькому Бундестазі», які відбудуться і наступного року. А у Верховній Раді України, поінформував Ю. Сербін, пройшли парламентські слухання «Співробітництво України та Німеччини», постанову яких включено до перспективного плану роботи групи. Також у планах міжпарламентського об'єднання — «День Німеччини у Верховній Раді України», спільні конференції, «круглі столи».

Олена СКРИПКА.

Конокради спіткнулися на кордоні

Упродовж останнього місяця у Глухівському районі зісталися приватних господарств зникла дюжина коней. Для боротьби зі злочинцями при міськрайвідділі внутрішніх справ було створено кілька мобільних патрульних груп, які почали курсувати селами. Насамперед прикордонними: згідно з оперативною інформацією крадених коней збували в Росії. До чергування було залучено також добровільні громадські

формування з місцевих жителів. Саме останні опівночі минулої неділі і спіймали конокрадів, які через міст на Сеймі намагалися переправити двох скакунів на той бік державного кордону. Викрадачами виявилися двоє циган, яким російський спілщик пообіцяв за кожного викраденого коня по тисячі гривень. Кожному із злочинців тепер «світить» від 3 до 6 років ув'язнення. **Владислав ЖМУРКОВ.** Сумська область.

Мода плюс ТБ

Суботнього вечора шанувальники вітчизняної моди матимуть унікальну можливість побачити в прямому ефірі Першого національного телеканалу Х конкурс одного плаття «Кришталевий силует», який проходитиме в Національному палаці «Україна». І не лише подивитися на яскраве шоу, а й стати членом журі цього творчого змагання — взя-

ти участь у телефонному голосуванні й визначити переможців з-понад п'ятдесяти модельєрів. Як і в дев'яти попередніх конкурсах, учасники змагатимуться у двох номінаціях «Прет-а-порте де Люкс» та «Фентезі». Організатори «Кришталевого силуету» обіцяють українським модникам вражаючий сплеск дизайнерських ідей і сходження

В'язні допомагають хворим дітям

В'язні Вознесенської виправної колонії звернулися до свого керівництва з незвичайним проханням: хочемо, мовляв, допомогти дітям, тим, що народилися з ВІЛ-інфекцією. Як допомогти? Чим? Адже самі небагаті. Зробити «на зоні» складно.

Вихід знайшли. Відомо, що за колючим дротом майстрів не злічити. Колонії славляться виробами з дерева, металу, каменю. От і вирішили влаштувати своєрідну виставку-продаж, на якій представити роботи в'язнів. Вироби продати, а виручені гроші спрямувати малюкам імунно-інфекційного відділення обласної дитячої лікарні.

Новаторську ідею в'язнів начальство підтримало. Більше того, розпорядилося оголосити конкурс у всіх колоніях області на кращі роботи. Засуджені постаралися. Суворому журі довелося вибирати з двохсот виробів. На виставку потрапили сто кращих.

Три дні в обласному Палаці культури проходила незвичайна виставка-продаж. Унікальні ікони, предмети церковного начиння, картини знайшли своїх покупців. За словами Світлани Петросян, керівника громадської організації «Пенітенціарна ініціатива», оцінити працю в'язнів було дуже складно. Зусурилися справжні витвори мистецтва. Загалом зібрали трохи більш як тисячу гривень. Сума, як на теперішній час, невелика. Але, з'ясувалося, і ці скромні гривні користь принесли. Знайшлася ще одна організація, регіональний фонд «Нове сторіччя», котра додала кошти, яких бракувало для надання допомоги дитячій лікарні.

Підсумок загальних зусиль — обладнання для імунно-інфекційного відділення. За гроші, зібрані від виставки і надані фондом, було придбано ваги для немовлят і частину інгалятора. Як пояснила Олена Глущенко,

■ ФОТОФАКТ

На грі КВК, що відбулася в Києві, глава української держави Віктор Ющенко вручив Кубок Президента України миколаївській команді «Дизель». Водночас він зазначив, що перед журі стояло складне завдання — визначити найкращого. Наприкінці гри Віктор Ющенко вручив президентові Міжнародного союзу Клубу веселих і кмітливих і телевізійного творчого об'єднання «Амік» Олександру Маслякову орден «За заслуги» III ступеня (на знімку). **Фото Миколи ЛАЗАРЕНКА (прес-служба Президента України).**

«Полуничку» транслювали з Донецька

Міні-порностудію відкрили працівники міліції в одному з приватних будинків Будівничого району обласного центру. Близько десятка дівчат-моделей мешкали там постійно, он-лайн спілкування відбувалося за допомогою трьох перекладачів. Клієнтами студії були користувачі переважно з Європи та США. Про це повідомив заступник начальника відділу управління боротьби зі злочинами,

пов'язаними з торгівлею людьми, ГУМВС України в Донецькій області Андрій Небитов. Вилучено дев'ять ноутбуків, три системні блоки, кілька веб-камер, а також предмети сексуального характеру.

Утім, один з організаторів «бізнесу» наполягає на тому, що дівчата не оголювалися перед камерами, а все спілкування зводилося до гри слів. Оцінку діям осіб, причетних до Інтернет-

«полунички», дадуть після кількох експертиз. Зокрема, мистецтвознавець та психолог визначатимуть наявність або відсутність порнографії у виявленій інформації.

З початку року в Донецькій області порушено 38 кримінальних справ за створення і розповсюдження порнографії. З торговельних точок вилучено більше тисячі відеокaset та півтори тисячі дисків.

Ліна КУЩ.

нових зірок на креативний небосхил. Традиційно очікують і на високоповажних гостей. Цього разу в Україну завітають гранди італійського модного Олімпу — Лучіано Барбера та Стефано Домінелла. Тож на глядачів чекають і покази колекцій з Мілана.

...та золото

А всі учасники конкурсу «Кришталевий силует» будуть нагороджені ексклюзивними

прикрасами від Студії ювелірного живопису Наталії Вакулєнко, компанії «Золото 77». У понеділок студія Наталії Вакулєнко, твори якої нагороджені вищими відзнаками міжнародних ювелірних конкурсів, представляє свою експозицію у Верховній Раді України. Триватиме вона тиждень. Мета виставки — ознайомлення української політичної еліти з найкращими зразками сучасної ювелірної творчості України.

■ СВІТ КОРОТКО

УКРАЇНА—ТАЙВАНЬ Підписано ще один протокол

У Женеві підписано двосторонній протокол між Україною і Китайським Тайбеєм (Тайванем) про взаємний доступ на ринки товарів і послуг у рамках вступу України до Світової організації торгівлі. Нині тривають консультації з Киргизстаном. Якщо і цей протокол удасться підписати, в уряді розраховують, що вже найближчим часом робоча група СОТ рекомендуватиме прийняти нашу країну до світового торгового клубу.

ТУРЕЧЧИНА

Зачинені двері

Туреччині поки що не бачити входження до складу ЄС. Лідери Євросоюзу схвалили рішення глав МЗС 25 країн-членів цієї організації частково заморозити переговори про вступ цієї країни до європейського співтовариства. Хоча турецьке питання, як таке, і не обговорювалося, але всі глави держав і урядів підтримали це рішення міністрів. Нагадаємо, переговори припинено за вісьмома з 35 технічних пунктів, що пов'язані з виконанням Анкарою зобов'язань стосовно Кіпру.

РОСІЯ

Складні переговори

Президенти В. Путін і О. Лукашенко провели в Кремлі переговори в рамках чергового засідання Вищої держради Союзної держави Росії і Білорусі. Питань накопичилося чимало. Насамперед, як заявив Путін, розглядали бюджет Союзної держави, а також програму спільних дій в галузі зовнішньої політики, питання військової та військово-технічної взаємодії та інші. Гладкими ці переговори навряд чи можна назвати, зважаючи на розходження країн із приводу ціни на газ тощо.

КУБА

Кастро смертельно хворий

Кубинський лідер Фідель Кастро дуже хворий і є при смерті, заявив директор національної розвідки США Джон Негропonte. «Усе, що ми бачимо, свідчить про те, що це ненадовго», — заявив він. 80-річний Фідель Кастро не з'являвся на публіці з 26 липня нинішнього року після перенесеної хірургічної операції у зв'язку з кровотечею в кишечнику. Президентські повноваження з 31 липня тимчасово виконує його молодший брат — Рауль Кастро.

ЕГИПЕТ

Розбився автобус з туристами

На півдні Синайського півострова в аварію потрапив автобус з російськими туристами. Вісім росіян і один турист з Узбекистану одержали поранення, постраждали також двоє громадян Єгипту. За даними єгипетської поліції, в автобуса лопнула передня ліва шина, і він перевернувся. Усіх постраждалих доставлено до найближчих госпіталів. За інформацією лікарів, стан усіх поранених стабільний і не викликає побоювань.

Рада Європи оголосила про початок реалізації культурної програми «Київська ініціатива»

Профспілки підтримують вето Президента

Федерація профспілок України вимагає від парламенту невідкладно переглянути закон про держбюджет на 2007 рік з урахуванням пропозицій Президента. Як повідомляє аналітично-інформаційне управління ФПУ, федерація, «відстоюючи права та інтереси більш як 10,5 мільйона членів профспілок, рішуче вимагає від Верховної Ради України невідкладно переглянути Закон України «Про Державний бюджет України на 2007 рік» і врахувати пропозиції Президента України про належне підвищення прожиткового мінімуму, мінімальний рівень заробітної плати, пенсії і вилучити норми, що порушують або обмежують права громадян і профспілок». ФПУ вважає, що «уряд і парламент проігнорували основні пропозиції профспілок» у соціальній сфері. У зверненні також відзначено, що профспілки розцінюють як наступ на права профспілок, які діють в установах бюджетної сфери, припинення дії статті 44 закону про профспілки стосовно відрахувань їм належних коштів на виконання культурно-масової, фізкультурної та оздоровчої роботи серед працівників і оздоровлення їхніх дітей.

Про свою підтримку рішення глави держави ветоувати бюджет на 2007 рік також заявила Національна конфедерація профспілок України. «Ми повністю підтримуємо вето Президента України на Закон «Про Державний бюджет на 2007 рік», — йдеться у зверненні Національної конфедерації профспілок України до членів профспілок і всіх людей України, поширеному в четвер. У документі наголошується, що рішення питання розміру мінімальної зарплати і прожиткового мінімуму були і залишаються ключовими питаннями для незалежних профспілок. «Нас дуже стурбувало те, що бюджет-2007 цілком ігнорує інтереси робітників більшості галузевих підприємств. Падіння темпів зростання мінімальної зарплати в 3,5 разу спричиняє велику занепокоєність профспілок. Це неодмінно відіб'ється на розмірах пенсії більшості громадян України, котрі й без того одержують мізерні пенсії», — зазначено в зверненні. «Зважаючи на зростання інфляції і збільшення споживчої вартості, закладеної в бюджет, зростання зарплат буде нульовим. Те, що на це звернув увагу Президент України при накладенні вето на бюджет-2007, вселяє оптимізм на краще майбутнє. І це не є популізмом, як заявляє Прем'єр-міністр України!» — сказано в документі. Національна конфедерація профспілок України висловила подяку Президенту за те, що він своїми діями допомагає незалежним профспілкам відстоювати інтереси простих людей. «Ми готові підставити йому своє плече для забезпечення ефективного соціального захисту свого народу. Президент завжди може розраховувати на нашу підтримку», — підкреслюється в зверненні.

Куди пішли гроші від приватизації «Криворіжсталі»?

Глава Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради з питань розслідування витрати коштів, отриманих від приватизації підприємства «Криворіжсталь» Андрій Сенченко (фракція БЮТ) вважає недостатнім двомісячний термін, відведений комісії для підготовки проміжного звіту.

Про це він сказав в інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна» по закінченні першого засідання комісії. «Це, на мій погляд, зовсім не виправдано», — сказав він, оскільки перші два місяці роботи комісії підуть на оформлення запитів, документації, що пов'язано з бюрократичною процедурою. А. Сенченко повідомив, що першим етапом діяльності комісії стане систематизація документів. Зокрема, це рішення про продаж «Криворіжсталі», перевірка умов конкурсу, а також результатів цього конкурсу, документи про оплату. «Ми повинні народу роз'яснити, гроші розкрали чи вони витрачені на діло і відповідно до офіційного рішення дійшли до споживача, чесно освоєні», — підкреслив народний депутат. А. Сенченко також повідомив, що в наступну середу комісія збереться на чергове засідання і підготує перші офіційні запити. Він нагадав, що відповідно до Регламенту Верховної Ради, на діяльність комісії має бути відведено один рік.

Оголошення про конкурс

Керуючись Законом України «Про телебачення і радіомовлення» та Положенням про відбір кандидатів у члени громадських рад Національної телекомпанії України та Національної радіокомпанії України, Комітет з питань свободи слова та інформації Верховної Ради України оголошує про додатковий конкурс прийому кандидатур до громадських рад Національної телекомпанії України та Національної радіокомпанії України.

Кандидати розглядаються за поданням організації, що відповідають вимогам ст. 14 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», а саме: згідно зі Статутом діють у сфері виробництва і розповсюдження теле- та радіопрограм і мають загальнодержавний статус. Об'єднання мають право висувати не більш як по три кандидати до кожної з громадських рад.

Термін подачі — до 19 грудня ц. р. включно.

Надсилати за адресою: Київ, 01008, вул. М. Грушевського, 5, Верховна Рада України.

Перший заступник голови КМДА Анатолій ГОЛУБЧЕНКО заявив, що за станом на 9 год. ранку 15 грудня ніяких рішень суду про відміну нових тарифів на житлово-комунальні послуги в столиці нема (УНІАН)

Засяяло золото скіфів

Після завершення ремонту Запорізький обласний краєзнавчий музей знову прийняв відвідувачів. Відкриття закладу співпало з відзначенням його 85-річчя, з цієї нагоди відбулися урочистості.

Незважаючи на свою страдницьку історію, нині обласний краєзнавчий музей має один із кращих у країні експозиційний комплекс з археології, що розмістився у чотирьох залах. У фондах музею зберігаються понад 100 тисяч оригіналів. Більшість із них відкриті для відвідувачів, але є такі, що, чекаючи свого часу, знаходяться у спецховищах.

Уявіть хвилювання присутніх, коли директор музею доктор історичних наук професор Георгій Шаповалов запросив оглянути раритети з археологічної та нумізматичної колекцій, виставлені на

короткий час під посиленою охороною. Серед безцінних реліквій — золотий скіфський налобник на збрую коня у формі хреста із зображеннями пантер (V—III ст. до н. е.), знайдений у кургані поблизу с. Гусарка Куйбишевського району, золоті поясні бляхи та чоловічий браслет, які носили сармати в I—II ст. н. е. (Павло-Кічкаський скарб), золоті скронові підвіски до вуздечки гунського періоду (V ст. н. е.), візантійське срібне навершя на голову коня, виготовлене у формі орла (Вознесеньський скарб), старовинні гроші — русько-литовська гривня і та-

Фото автора.

Цей золотий налобник символізував для бойового коня відкритість усіх сторін світу.

тарський саум. Хочеться ніх поколінь безцінні вклонитися ентузіастам, скарби рідної землі. які за символічну зарплату беруть для майбут-

Адміністрації необхідний піар

Такого висновку дійшли учасники конференції, присвяченої проблемам адміністративного судочинства, що проводилася за участі голови Вищого адміністративного суду України Олександра Пасенюка, постійного представника Програми розвитку ООН в Україні Френсіса М. О'Доннелла, члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів Ігоря Коліушка, народного депутата Миколи Оніщука та представників ЗМІ.

Як відзначив Олександр Пасенюк, замало створити дієвий інструмент захисту прав, необхідно донести до кожного громадянина усі його переваги, зокрема, скорочені строки розгляду багатьох категорій справ, ефективніше використання принципу змагальності сторін, забезпечення рівності прав учасників адміністративного процесу. Так, в адміністративному процесі громадянинові, який оскаржує рішення органу влади, надається статус позивача, чого не було до прийняття Кодексу адміністративного судочинства. Причому відсутність порушень зі свого боку має доводити саме орган, що прийняв оскаржуване рішення. Проте, на жаль, небагато українців знають і довіряють такому способу захисту своїх прав, як адміністративна юстиція. Це може бути пов'язано з тим, що на сьогодні ще не створено систему адміністративних судів першої та апеляційної інстанцій, чію функцію зараз виконують загальні суди. Втім, після заяви Голови Верховного Суду України про недоцільність створення системи адміністративних судів взагалі постало питання про мету і значення адміністративної юстиції. А от на думку Миколи Оніщука, утворення адміністративних судів є одним із найбільших досягнень в Україні, і їх систему необхідно розвивати, адже вона є системою дієвого контролю за виконанням органами влади своїх повноважень і якістю управлінських рішень. У свою чергу, представник ПРООН в Україні Френсіс М. О'Доннелл наголосив, що Україна має досить добру репутацію в міжнародній спільноті, і чимала роль у цьому належить саме розвиткові адміністративної юстиції.

Наталія ВІЛАНОВА.

■ СПОРТ

Турнірна хроніка

Футбол. Кубок УЄФА. Груповий турнір. 14 грудня.

Група А. «Осер» (Франція) — «Ліворно» (Італія). 0:1. «Рейнджерс» (Шотландія) — «Партизан» (Сербія). 1:0. **«Рейнджерс» — 10 очок, «Маккабі» (Ізраїль, Хайфа) — 7, «Ліворно» — 5, «Осер» — 4, «Партизан» — 1.**

Група В. «Байер» (Німеччина) — «Бешикташ» (Туреччина). 2:1. «Тоттенгем» (Англія) — «Динамо» (Румунія). 3:1. **«Тоттенгем» — 12, «Динамо» — 7, «Байер» — 4, «Бешикташ» — 3, «Брюгге» — 2.**

Група С. «Севілья» (Іспанія) — АЗ (Нідерланди). 1:2. «Брага» (Португалія) — «Грассхоппер» (Швейцарія). 2:0. АЗ — **10, «Севілья» — 7, «Брага» — 6, «Слован» (Чехія) — 5, «Грассхоппер» — 0.**

Група D. «Парма» (Італія) — «Оса-

суна» (Іспанія). 0:3. «Геренвен» (Нідерланди) — «Ланс» (Франція). 1:0. **«Парма» — 9, «Осасуна» — 7, «Ланс» — 4, «Оденсе» (Данія) — 4, «Геренвен» — 4.**

Хокей. Оденсе (Данія). Молодіжний чемпіонат світу (U-20). Перший дивізіон. **Група А. Україна — Латвія. 5:4 (1:2, 1:2, 2:0).** Естонія — Польща. 3:6. Данія — Словенія. 4:2.

Ньон (Швейцарія). Вчора у штабквартирі УЄФА відбулося жеребкування 1/16 фіналу Кубка УЄФА. **Донецький «Шахтар»** за суперника отримав клуб «Нансі» (Франція). Матчі відбудуться 14/15 лютого і 22 лютого. Перший поєдинок донецчани зіграють вдома.

Баскетбол. Кубок Європи ФІБА. Маріупольський «Азовмаш» у другому груповому раунді гратиме в

групі J. За результатами жеребкування чемпіони України зіграють з «Динамо» (Росія, Москва), «Маруссі» (Греція) і латвійським клубом «Рига».

Цей етап змагань маріупольці розпочнуть 9 січня в Афінах (проти «Маруссі»). Потім — три поєдинки вдома: 16, 23 і 30 січня відповідно з «Динамо», «Ригою» і «Маруссі». Заключні матчі цього етапу (13 і 20 лютого) азовці проведуть у гостях. До чвертьфінального раунду з групи вийдуть дві кращі команди.

* * *

Кубок виклику. Група D. Дніпропетровський «Дніпро» завершив груповий турнір виїзною перемогою над чеським клубом «Млекарна» — 78:74. Найрезультативнішими у складі «Дніпра» стали Іванов — 22 очка і Завацкас — 18. Після цього успіху «Дніпро» набрав 11 очок і посів підсумкове перше місце в групі.

В. Б.

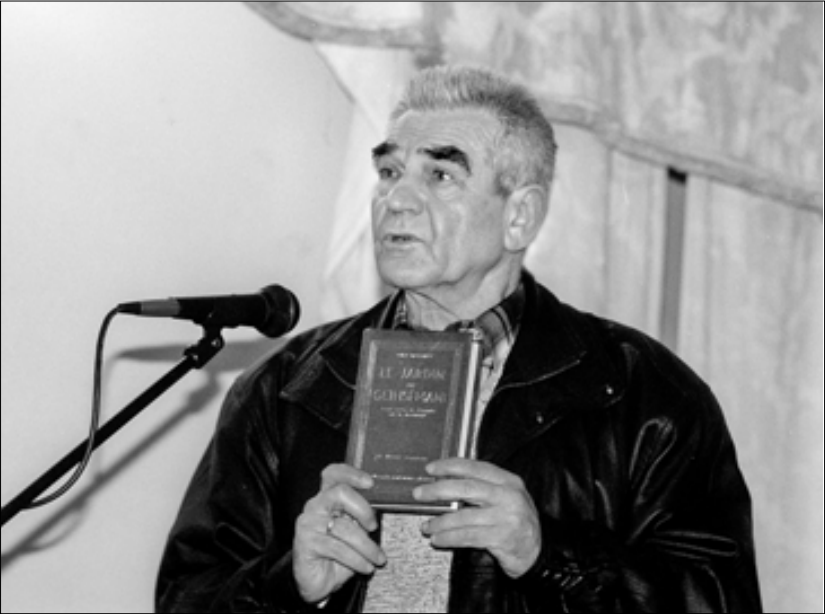
8 грудня. Сімферополь. Акція представників кримських ЗМІ проти обмеження прав журналістів при висвітленні роботи Верховної Ради АРК.

9 грудня. Перевірка винаходу із серії «надлегкі транспортні засоби» під час презентації новинок вітчизняних винахідників та раціоналізаторів у столичному Українському домі.

10 грудня. Новорічний проект під назвою «Зіркові вечори зі Стеллою Захаровою та Володимиром Гришком» в Національному академічному драматичному театрі імені Івана Франка.

11 грудня. Письменник Олександр Шугай презентує книгу «Сад Гетсиман-ський», видану в Парижі у 1961 році, на вечорі «На іспиті людських страждань», присвяченому 100-річчю від дня народження відомого поета і письменника Івана Багряного.

12 грудня. День уряду у Верховній Раді України «Про виконання рекомендацій парламентських слухань «Про стан забезпечення житлом та іншими гарантіями соціального захисту військовослужбовців, осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ та деяких інших осіб».

13 грудня. На столичному Майдані Незалежності встановлюють головну новорічну ялинку країни.

14 грудня. Київ. Полковники у відставці В’ячеслав Шпак і Олексій Антонов під час урочистостей з нагоди Дня вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС.

Учора після планового ремонту запрацював третій енергоблок Запорізької АЕС (Інтерфакс—Україна)

■ У НОМЕР

Співпраця заради майбутнього

Київ. Понад 400 осіб пройшли повний курс лікування, ще 800 отримали часткову допомогу в реабілітаційних закладах проекту «Денний центр як нова форма допомоги наркозалежним в Україні». За словами директора Інституту проблем наркоманії та наркозлочинності Романа Лішука, «Денний центр» — результат співпраці організації з нідерландським Інститутом Трімбос. Проект діє ось уже три роки. Підхід, що застосовують під час роботи з пацієнтами, комбінований, оскільки в ньому поєднані психологічна підтримка та терапевтичне лікування, а фахівців залучають із різних сфер медицини. За цей час також підготовлено й видано низку робіт та відеоматеріалів, що надалі зможуть використовувати схожі заклади. А багато з тих, хто отримав допомогу у центрах, залишилися у них консультантами.

Вікторія ЛАКИЗЮК.

Відкрито кафедру ЮНЕСКО

Сумська область. П'яту в Україні і першу в області кафедру ЮНЕСКО «Нові інформаційні технології в освіті для всіх» відкрито в Сумському державному університеті. Це сприятиме забезпеченню інформатизації суспільства та адаптації освіти, що нині не обмежується кордонами певної держави, до нових вимог.

Владислав ЖМУРКОВ.

Сто років — наче мить

Івано-Франківська область. Побажання жити до ста вже не підходить для прикарпатців Василини Павлівни Сенок з села Джурків Коломийського району та Михайла Васильовича Гордія — жителя села Потік Рогатинського району. Сторічного віку вони вже досягли — у грудні майже одночасно відсвяткували ювілеї. З цієї нагоди керівники області вручили їм вітальні грамоти від Президента України та грошові допомоги від облдержадміністрації. А загалом на Прикарпатті проживають 37 довгожителів, яким більше ста літ.

Дарина НАЗАРЧУК.

Горіли наркотики

Ужгород. Слідчий відділ УСБУ в Закарпатській області закінчив розслідування кримінальної справи щодо мешканця Мукачєвого Г., якого затримали на митному посту «Лужанка» Виноградівської митниці. Цей громадянин спробував ввезти з Угорщини 15 935 грамів екстракту опію. А це, висловлюючись лексиконом наркоманів, 1 мільйон доз. На чорному ринку дурман коштує близько 200 тисяч доларів. Контрабандиста засудили до позбавлення волі на 9 років. А 6 пакетів опію у присутності представників преси співробітники УСБУ спалили в котельні ужгородського цегельного заводу.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Побільшало на ціле містечко

Черкаська область. Понад 17 тисяч мігрантів переїхали до Черкащини за десять місяців цього року. Це на 10 тисяч осіб більше, ніж за відповідний період минулого року. Найпопулярніший серед новоприбулих — Черкаський район. У ньому збереглися міцні сільськогосподарські підприємства, є розвинута соціальна інфраструктура й до обласного центру близько.

Переважна більшість мігрантів, котрі вибрали для проживання Шевченків край, раніше мешкали в інших областях України. Майже 8 відсотків — вихідці з країн СНД та Балтії. Менше одного відсотка — з країн далекого зарубіжжя, зокрема з Азії та Африки.

Лідія ТИТАРЕНКО.

■ ФОТОФАКТ

Справжній подарунок одержали військовослужбовці Миколайського гарнізону напередодні Нового року — їм урочисто вручили ключі від 117 квартир елітної багатопверхівки. Ще один будинок для захисників України обіцяють здати до кінця року.

На знімку: ключі від квартири вручає начальник Генерального штабу ЗСУ Сергій Кириченко.

Фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ).

26 грудня Верховний Суд України розгляне касаційну скаргу Святослава ПІСКУНА стосовно його звільнення з посади Генпрокурора (УНІАН)

«Верни до мене, пам'яте моя»

Сашкова попутниця була з Карелії. На той час він уже знав про Сандормох, вимощений українськими кістками. Але те, що розповідала Лариса Скрипникова, котра виявилася головою республіканського товариства української культури «Калина», пронизало боєм. Чому, чому ми, українці, такі байдужі до власної історії?! Жінка повідала, як писала листи до різних інстанцій, багатьох редакцій в Україні, прагнучи донести імена тих, хто спочив навіки в Сандормоху. І звідусіль — мовчок. А так хотілося знайти дітей, онуків і правнуків невинно убієнних... У списку було багато мешканців Вінницької області. Придивившись до лаконічних рядків, Олександр кілька разів натрапив на село Кам'янець-Подільського району нишньої Хмельницької області: Оринин.

— Чекайте! Це ж мої земляки! Я вам зможу допомогти!

Може, вперше за всю дорогу Лариса пильно подивилася на сусіда по купе. Хто він такий? І що може простий хлопець, яких сотні тисяч: він же не урядовець, навіть не чільник обласної чи районної ради, щоб силою своєї влади наказувати і вирішувати, як звикли у нас?

— Я голова громадської організації. Ви ж знаєте про товариство «Меморіал»? А прізвиське моє Корольов.

«Нас горсточка, малесенька щопта»

«Меморіал» у Кам'янці виник одночасно з Рухом, ба навіть раніше. Бо і сам Рух почався з зібрання місцевих поетів, художників, музикантів, яке назвалося просто-таки невинно: літературно-мистецьке товариство «Творчість». Якого влада вперто не бажала реєструвати. «Ідіть у Будинок культури і там будете гуртком», — пробували наставити на шлях істинний. Цей спротив творив із митців громадських активістів, ватажків, вів їх на мітинги. Спрагли за відвертим спілкуванням люди просто-таки викричали для своїх зібрань приміщення Будинку пропаганди пам'яті історії та культури в Старому місті. «От і добре, тепер націоналісти під ковпаком», — тішились компартійці. І справді, вечори завжди проходили під пильним оком ідеологічного секретаря чи інструкторів міськкому партії, а також численних «знайомиців» у цивільному, які не спускали очей з ораторів. Тут роздавали десятки самвидавських газет та листівок. У цих лаконічних вісниках уперше відкрито називалися злочини радянського режиму проти українського народу, вперше звучали імена українських героїв — Олекси Тихого, Василя Стуса, Алли Горської, Івана Світличного. «Що ви поширюєте — це ж недозволене!» — пробували направити «пастухи».

Сашко не рвався виступати. Приєднався до «Творчості», хоч не писав віршів чи картин, усю свою творчість він, інженер-механік, вкладав у залізо, з яким щодня мав справу на заводі.

— Вели сюди дитячі

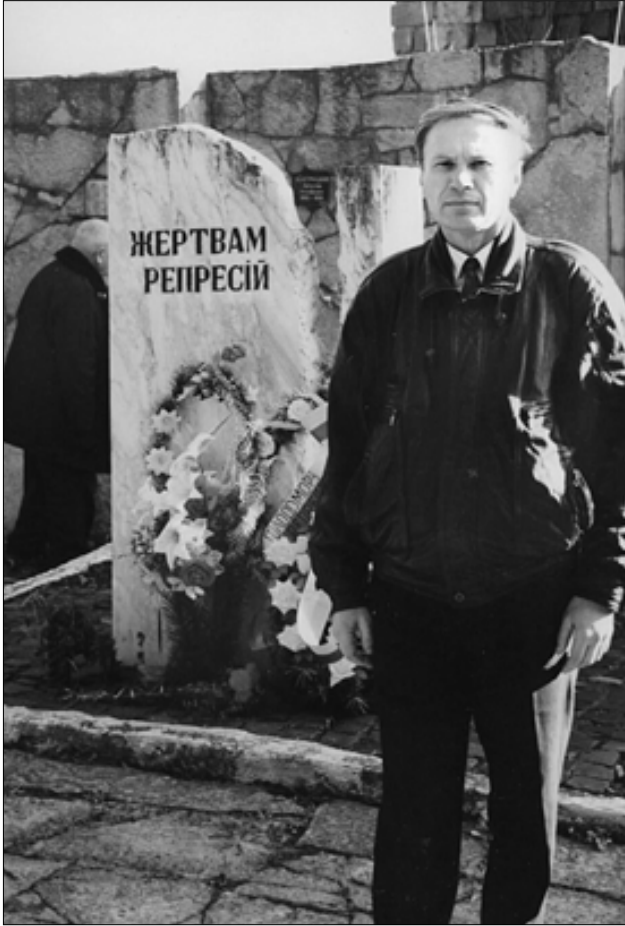
здогадки про щось нечувано страшне, що скоїли з нашим народом. Тепер вони обростали десятками фактів. Поки говорили промовці, пошепки розпитував сусідів про їхніх родичів, котрі також згинули по сибірах та магаданах.

Скоро навколо Корольова сформувався осередок. У дитинстві він дуже хотів дізнатися, за які такі злочини вбито його діда та дядька, про що в батьківській хаті у райському куточку, селі Студениця, воліли краще не говорити. Чому назвали діда образливим словом «куркуль», де виконали той смертний вирок. Куркулі, зрадники, вороги народу, виявлялося, були мало не в кожній родині, а було, що тавра носило ціле село. Он як Марунчаки з Гуменець. Інформацію про 202 репресованих зібрав кореспондент місцевої газети уродженець цього села Микола Марунчак. Скільки їх вивезли навіки з рідного краю, але таки лишилося насіння...

«Живу в сумній столиці»

Вихідного дня, а коли не стало роботи, то й у будень, він вирушав у навколишні села. Чабанівка, Демшин, Балин... «Ти куди?» — запитувала дружина. Не було роботи, грошей, дітей до школи відправляли з окрайцем хліба, який самі й пекли — так дешевше. Коли Людмила побачила, які «трофеї» привозить чоловік із своїх добровільних відряджень і нагромаджує в їхній старій квартирі, — не доскіпувалася. Сама-бо пропадала разом з ним вечорами в Русі, вступила першою до відновленого Союзу українок... А на творчих вечорах разом з ансамблем народної музики повертала землякам забуті пісні. «Цей голос і мене приворожив колись до дівчини, яка шукала, де б найняти квартиру», — каже Сашко.

Корольов усе розширював маршрути — по всій Хмельниччині, сусідніх областях. До тих, хто зберіг пам'ять, заховав документи, знімки, листи. Люди ставали членами «Меморіалу». Один знайомий сказав йому: «Та ж ти полісєш, а всієї цієї роботи не переробиш!» Відбувся жартом: «Я лисий змолоту». І поспішав

далі — у народні музеї в сільських будинках культури без опалення. Ця паморозь на старих фотографіях, на очах земляків, які навіки спочили у вічній мерзлоті, завжди стоїть перед очима в Сашка. Він хотів би, щоб таке відчуття хоч раз пройшло під шкіру кожного українця.

— Такого «щеплення» треба всім нам — від безпам'ятства. На жаль, досі ми демонструємо світу байдужість до своєї історії. Асамблея ООН визнала факт незаконного вбивства людей в Україні, але й досі не визнає, що то був геноцид українського народу. Поки політики чубляться, останні свідки помруть. Або ось наше місто, Кам'янець-Подільський, столиця репресій на Поділлі. Є підстави вважати, що з 1917 по 1953 роки було розстріляно понад 150 тисяч чоловік. Лише за два дні, 20 і 21 вересня 1938 року, енкаведисти зробили дірки в 387 потилицях... У місті досі немає гідного закатованих пам'ятника. У Карелії спромоглися на хрест, а в нас перший знак на Руськофільварецькому цвинтарі поставили похапцем, навіть не на тому місці, де справді є поховання. У місті на катівні натрапляєш у кожному розкопаному підземеллі. Не раз сам складав чи підписував акти про сумні знахідки. Перш за все досліджуємо факти про тих, хто репресований на підставі статей Карного кодексу.

«І я гукну. І край мене почує»

— Але гоніння на українців тривало і до 24 серпня 1991 року. Остання за часом справа — школяра,

який розклеював у 1989 році листівки, що кликали до незалежності України. Директор поніс ті листівки в КДБ, і хлопцеві пришили розпалювання міжнаціональної ворожнечі. Тому «наш» період — з 1917-го по 1991-й. Добре, що в організації є фахівці — історики, археологи, юристи, без них ніяк. Ми збираємо інформацію про військові поховання — радянських солдатів, вояків ОУН-УПА, січових стрільців, стараємося відновити їхні могили. Коли натрапляємо на поховання німецьких солдатів, повідомляємо німецьку сторону.

Та організація, яка виконує таку важливу державну роботу, не має досі обіцяної підтримки від держави. Не маємо навіть приміщення, тому попросилися під дах Народного дому. Не знаю, чи й йому дадуть у наступному році оренду. Наша незалежність дуже часто тримається саме на тих людях, котрі вирости в громадських організаціях, котрі першими несли суспільству демократію. Якщо ці люди не будуть почуті владою, наша незалежність залишається під загрозою. Наша організація стала обласною. Сподіваємось, що в районна знайдеться для осередків і приміщення, і належна увага. Світ багато дізнається про Україну саме від громадських організацій. Державу не можна будувати на байдужості чи зневазі до історії. Кожен камінець нашої народної долі має стати фундаментом всенародної пам'яті. А пам'ять — обов'язковим «предметом» у вихованні нових поколінь.

Віра ШПИЛЬОВА.

На знімку: Олександр Корольов.

Фото автора.

Наказано... вийти заміж

Таке завдання отримала юна розвідниця Ліда Рудська (на знімку) в 1943-му. 22 червня 1941 року розбудило, приголомшило і перекреслило все безхмарне довоєнне існування. Уже наступного дня 17-літня Ліда Рудська стала членом штабу з мобілізації села Шевченкове. Незабаром її обрали секретарем комсомольської організації радгоспу і разом з іншими направили на спорудження протитанкових окопів на підступах до Миколаєва. Два місяці напруженої роботи в голоді та холоді здалися роком... Додому — кілометрів 30 — добралася пішки. Підходить до зруйнованого будинку і чує: «У нас клятва єдина, і воля єдина, ніколи, ніколи не буде країна роботою німецьких катів».

— Я оторопіла! — згадує Лідія Єгорівна. — Здалося, що це знак згори. Начебто подвійна сила в мене влилася.

Рудому сподобалась

У своєму селі Ліда була головним агітатором. Ходила від хати до хати, розповідала про події на фронті, вселяла в людей упевненість: «Згадайте Вітчизняну війну 1812 року. Адже тоді Наполеон хоч і взяв Москву, але Росія йому не дісталася. Так і тепер буде!».

Наприкінці серпня в будинку Рудських з'явився бородатий чоловік. Назвався Тихоном Морозовим.

З'ясувалося — секретар Жовтневого райкому партії. Він мав очолити підпільний рух. Ліда одразу погодилася допомагати. Неподалік від села був конштабір. Ліді доручили познайомитися з начальником табору і ввійти до нього в довіру. До речі, його історія життя дивовижна. У 1916-му він воював у Росії. Одружився з українкою, виховував сина. Але довелося виїхати до Німеччини, де одружився вдруге. У результаті один син вою-

вав за Радянську армію, другий — за фюрера. З начальником табору довірливих відносин налагодити не вдалося. Зате познайомилася з перекладачем Василем. Він допомагав передавати нашим полоненим одяг і харчі. Ліда працювала в конторі і, підробляючи підпис, видавала полоненим довідки про те, що вони трудилися в господарстві. У 1943-му центри підпільного руху в області були знищені. Розстріляли членів легендарної організації у Первомайському районі «Партизанська іскра». Розгромили «Миколаївський центр». Вижили лише ті, хто перебував далеко від великих міст, у степу. Вистояли і підпільники Жовтневого району. Саме тоді Ліда й отримала завдання вийти заміж. «Нареченого» надіслали зі штабу партизанського руху. Іван Шаповалов пройшов чекістську школу, досконало володів німецькою, англійською і французькою. «Зовні він дуже був схожий на німця, — розповідає Лідія Єгорівна. — Рудий, окатий, чоботи на ньому німецькі. Глянув на мене, каже: «Годиться!» Я собі думаю: ще б не годилася така красуня з довгими косами. Мені 19, йому 32».

«Я від дідуся»

Фіктивний шлюб потрібен був для того, щоб безперешкодно проходити в глибокий тил. Стежити за фашистами, які відступали, все фіксувати і повідомляти керівництву. — Дали нам із собою в дорогу стрихніну, миш'яку і золотого годинника, — продовжує Лідія Єгорівна. — Отруту, щоб у разі потреби отруїти когось. А годинник можна було продати. Його, до слова, ми так і не збули, хоча довелося голодувати. Щоправда, дуже допомагали жителі. Разом з «чоловіком» Ліда об'їжджала села. Дізнавалися, де і які війська стоять, скільки танків, чи є ремонтні майстерні. В одному із сіл розійшлися з Іваном Івановичем на різні завдання. Ліді треба було поширити листівки і добути важливу інформацію. Ночували разом з підпільницею Марією на маслоробні. В одній кімнатці з двома... зрадниками. Вони запитують: «А ви часом не партизани»? Довелося вдавати з себе повних дуреп. Мовляв, хіба ми схожі? А у Ліді мороз по шкірі. Адже під светром листівки заховані. Все-таки корисно іноді дурепою прикинути-

ся. І живими залишилися, і відомості потрібні випитали. Але що ніч Ліда запам'ятала на все життя. Як і перевірку енкаведистів. Людей 800 тоді зібрани разом — офіцерів, солдатів, партизанів, підпільників. Перевіряли довшо і довго. Відомо, що кожен, хто був у тилу, вважався потенційним зрадником. Але групу Лідії Рудської «вичислили» за паролем «Я від дідуся». Прийшли тоді підтвердження з партизанського штабу. ...Багато іспитів випало на долю покоління воєнних років. Рано і суворо дорослішали, віддано служили Вітчизні. Лідія Єгорівна ні про що не шкодує, вона пишається тим, як прожила. Після війни вчителювала, була на комсомольській і партійній роботі. Нині очолює раду ветеранів Жовтневого району. Така сама активна, життєрадісна, невтомна. — А як все-таки склалися відносини з «чоловіком»? — Листувалися довго. Потім якось усе перервалося. Гадаю, дружина була проти. Але я йому вдячна. Навчив він мене багатьох. **Олена ІВАШКО.**

Миколаїв.

Фото автора.

■ ТЕОРЕМИ БУТТЯ

Турецький берег у... Гутисько

Із дитинства: бродимо мальовничими окраїнами, бігаємо дивитися на чорнодихаючий паровоз на одноколійці, пасемо корів, але день неодмінно завершуємо поблизу сільського цвинтаря. Тут ми гралися «у війну», ховаючись за бетонною огорожею, серед горбків з кам'яними надгробками. І не боялися. Не боялися, тому що цвинтар був не наш, турецький.

— Тут поховані воїни, які загинули у війні з росіянами, — казали дорослі. Очевидців на початку 1960-х уже не було.

Про Першу світову ми знали тоді більше, ніж про події на нашій землі. А в місцевих архівах, виявляється, зберігають мізерні, щоправда, дані про поховання в селі Гутисько в 1916—1917 роках. «Розсекретила» їх наша влада не доморослим слідопитам, а працівникам Посольства Республіки Туреччина. На їхнє прохання.

У Стамбулі, зрозуміло, завжди пам'ятали своїх синів, котрі поклали голови на чужині. Але тільки в 1995-му генеральний штаб армії країни ініціював рішення про відновлення військових цвинтарів на території Івано-Франківської (Рогатин, Пуків,

Верхня Липиця, Лопушне) та Тернопільської областей (Гутисько, Мечишів).

— У Гутисько поховання збереглося найкраще, — розповідає військовий аташе турецького посольства капітан I рангу Емін Акдениз. — У грудні ми маємо намір відкрити військові меморіали на честь загиблих воїнів у всіх зазначених населених пунктах.

А починав пошукову роботу попередник Еміна Акдениза військовий аташе капітан I рангу Зафер Бешир.

Головна причина такої тривалої реалізації проекту — труднощі, пов'язані зі збором та аналізом інформації. Це тепер відомо, що, скажімо, у Гутисько розташовувався госпіталь османського корпусу, а на цвинтарі в 80 могилах спочивають тільки офіцери. Що в цьому регіоні загинули і померли від хвороб понад 15 тисяч союзників Австро-Угорщини (у відновлених списках значаться поки що чотири тисячі турків).

Данину пам'яті їм віддали, побувавши у відомому центрі лемківської культури, в 2004 році колишній посол Туреччини та його дружина, військові аташе.

— З відкриттям меморіалу, гадаю, село майстрів з різьблення Гутисько стане ще більш привабливим, — зазначає пан Акдениз. — Сюди приїжджатимуть не лише родичі похованих, селяни отримують кілька робочих місць. Територія зміниться. Ймовірно, у майбутньому тут буде невеликий готель, а меморіал стане історико-архітектурною пам'яткою.

До слова, газифіковане Гутисько вже сьогодні відоме двома музеями, трьома джерелами, біозаповідником, школою, церквою і ФАПом. І це на 123 жителя, зазначте.

Турецький проект, упевнений, сприятиме подальшому процвітання колись безперспективного села, в якому ще 45 років тому єдиною визначною пам'яткою, на жаль, був турецький цвинтар. Нині його відроджують для того, щоб зблизити нинішні покоління великих народів.

Іван ІЛЛЯШ.

Бережанський район Тернопільської області.

На знімку: капітан I рангу Зафер Бешир, віце-адмірал Ігор Князь і капітан I рангу Емін Акдениз.

Фото з архіву «Голосу України».

Еміграція з Німеччини

У той час, як чимало людей із багатьох країн мають намір жити в Німеччині, у самій ФРН спостерігається постійний відплив власних громадян до інших країн.

Як повідомила нещодавно газета «Європа-Експрес», у Німеччині вже не перший рік спостерігається відплив її громадян на постійне проживання до інших країн. Так, Центральне федеральне статистичне відомство вважає, що торік країну залишили 145 тисяч її жителів. А загалом, за іншими даними, щорічно з Німеччини виїжджають майже 250 тисяч її мешканців.

Просто не всі вважають за доцільне інформувати про свої наміри відповідні відомства, щоб не позбутися майбутніх

нукають людей до таких радикальних кроків? Передусім стан економіки країни, яка позбавляє багатьох спеціалістів перспективи кар'єрного росту та загрожує будь-якої миті залишитися без роботи, отримуючи мінімальну соціальну підтримку. Зовні начебто все пристойно: втратив роботу, пропонуємо іншу. Але яку? Здебільшого — неprestижні роботи. Особливо це стосується так званої односторонньої роботи, коли людина з вищою освітою має йти прибирати листя в парку або мити під'їзди будинків. І це стосується всіх: і тих, хто тільки-но приїхав до Німеччини, і корінного населення.

Німеччина втратила економічну прихильність та популярність у людей — такого висновку дійшли німецькі соціальні дослідження. І не тільки у спеціалістів екстра-класу, а також для осіб із середньою освітою. Тоді як близьке та далеке зарубіжжя надає людині більше можливостей для самореалізації.

Так, якщо у ФРН нагально здебільшого потрібні сезонні збирачі спаржі та підсобні робітники для наведення порядку в лісах та парках, то у Швейцарії, Австрії, Норвегії, Швеції, Бельгії та Нідерландах конче не вистає будівельників вищої категорії, інженерів, комп'ютерників,

програмістів, кухарів та менеджерів для готелів тощо. Та особливо лікарів усіх спеціалізацій.

Для прикладу, щоб уявити собі масштаби еміграційного відпливу з Німеччини до інших країн світу: ФРН за кожні два роки втрачає регіон за чисельністю населення міста Лейпціга.

Щоб запобігти катастрофі, пов'язаній із втратою «німецьких мізків», спеціалісти ще одного соціального дослідного центру у Вісбадені пропонують приймати у Німеччину на постійне проживання та забезпечити їх роботою точно таку само кількість тих же лікарів, фізиків, інженерів, комп'ютерників, яку вони втратили...

Неля ГЛУЗОВА.

Мюнхен.

■ ВІСТІ З КРИМУ

Без порядку і правил

Під забудову йде все — прибудинкові території і навіть транспортні зупинки. Як засвідчила прокурорська перевірка, виділяє ці ділянки Сімферопольська міськрада. Це при тому, що прокурори міста вже опротестували понад 60 таких незаконних рішень і внесли 20 документів реагування з вимогою усунути порушення земельного і містобудівного законодавства. Необґрунтовано й невмотивовано у міськраді відмовляють підприємствам і в оформленні оренди ділянок під об'єктами нерухомості, через що Сімферополь зазнає чималих збитків від ненадходження орендних платежів за землю. Ростуть як гриби тимчасові об'єкти торгівлі та обслуговування. З порушеннями закону розпоряджаються сімферопольські градоначальники й земельними ділянками лісового фонду: такі землі виділяються і переводяться в інші категорії без узгодження з Рескомом лісового і мисливського господарства. Виявлено і випадки заниження сум збитків від нищення лісу при виділенні земельних ділянок. Шойно підготовлено 27 нових протестів на незаконні рішення Сімферопольської міськради і Рескому земельних ресурсів.

У Фонтанах — питна вода

У мікрорайони компактного проживання репатріантів під Сімферополем Фонтани-1 і Фонтани-2 та Ак-Мечеть прийшла питна вода. Це втілення проекту міжнародних організацій-донорів у рамках Програми розвитку й інтеграції Криму вартістю майже 594 тисячі доларів. Споруджено резервуар на дві тисячі кубометрів, водогін, водонапірну башту та систему розвідних трубопроводів. Запуск системи дав змогу безперервно забезпечувати водою щодоби 3548 мешканців. Тепер розпочинається будівництво другої черги водопостачання вартістю у півмільйона доларів за проектом ПРІК ПРООН.

Віктор ХОМЕНКО.

Білі джерела для Чорногузки

Високі, незвичні для рівнинної Волині пагорби, розпочавшись біля містечка Торчин, обриваються в Білостоці. На крайній з півдня горі, над широкою заплавою тихоплинної Чорногузки стоїть Святомихайлівський храм — остання скалка колись великого Воздвиженського монастиря. З-під гори б'ють потужні джерела. В їхню чудодійну силу люди вірять і сьогодні.

Сінай-гора на Волині

На свято архістратиґа Михаїла в Білосток звідусіль збираються вихідці із села. Цьогоріч гостей прибуло багато: сповнилося 370 літ Святомихайлівській церкві і завершено облаштування джерел, що б'ють з-під храмового пагорба. Люди його звуть Сінай-горою, як гору, де Бог вручив Мойсею Десять Заповідей.

По воду до Сінай-гори.

лась не дарма. Кілька століть він був центром православ'я на Волині. За словами заслуженого працівника культури України директора Торчинського краєзнавчого музею Григорія Гуртового, у різні часи тут було шість храмів. Софіївська церква стояла десь у районі теперішньої школи. Південніше нинішнього Святомихайлівського храму, неподалік джерел, стояла (до 1846 р.) кам'яна однокупольна церква Успіння Богоматері. Її висока восьмигранна вежа була і спостережним пунктом. Фундамент церкви Святого Духу в урочищі Скитник проглядався ще 1930 року. Того ж року розібрали фундамент ще одного храму, який стояв над шляхом у село Сьомаки. Церкву Петра і Павла громада продала в село Городок. Збереглася лише Святомихайлівська церква.

Дар Семена Гулевича

Ім'я Галшки Гулевичівни, котра подарувала гроші і землю на будівництво в Києві Братської школи, в Україні добре відоме. А ось про духовний подвиг її родича Семена Гулевича мало хто знає. Тим часом зроблене ним заслугує на людську пам'ять. Ставши володарем волинських сіл Білостока, Воютина, Гаті і ще двох — на Белзщині (тепер Сокальський район, Львівщина), Семен Гулевич 31 січня 1636 року всі свої села, землю з селянами, прибутки передав на будівництво православного монастиря і церкви в Білостоці. Згодом, постригшись у монахи під іменем Сільвестра, став першим ігуменом монастиря, а невдовзі — єпископом Перемишльським. Семен Гулевич збудував церкву і монастир, відкрив училище для дітей шляхти і селян. Монастир в Білостоці став осередком нашої культури і духовності.

Обитель українського Рафаеля

Святомихайлівська церква на Сінай-горі вражає не лише

півтораметровими мурами, а й вишуканими формами. Відомий мистецтвознавець Г. Логвин писав: «Волинський майстер, який збудував церкву у Білостоку, розпочав лінію у будівництві храмів, що на Придніпров'ї й на Чернігівщині привели до створення справжніх шедеврів...». На жаль, інші монастирські споруди не збереглися, зокрема, двоповерховий Г-подібний будинок, де в одній із келій наприкінці XVII — початку

Разом з ним туди переїхав викладач Андріан Пур'евич. Він став протоієреєм кафедрального собору, автором історико-статистичного опису Волинської єпархії.

Після війни і до 1978 року школа в Білостоці була середньою. Зараз має статус дев'ятирічки. На жаль, наші часи в історії школи не найкращі. Нині тут навчається лише 62 учні.

Білостоцькі селяни завжди шанували школу. В 1879—1880 роках, коли її старе приміщення розібрали, селяни за свій кошт звели з дерева нову. Ініціатор будівництва — місцевий селянин Онисифор Угринович. У 30-х роках XX століття дерев'яна школа стала тісною для Білостока. Знову школу побудували на кошти меценатів. І найактивніші у цій справі були місцеві селяни. З особливою теплою білостоківці згадують свого односельця Антона Коновалюка, який тоді за кредитні векселі, взяті на спорудження школи, заклав свою землю.

Важка доля випала цій людині. В роки Великої Вітчизняної війни німці призначили Антона Коновалюка бургомистром сусіднього з Білостоком містечка Торчин. На цій посаді він багато допоміг людям: рятував від фашистської неволі, попереджав про небезпеку, підтримував зв'язки з партизанами. А по війні сталінський режим засудив Антона Коновалюка до 25 років таборів, не взявши до уваги десятки свідчень волинян, що він антифашист. Лише 1956 року Коновалюка звільнили. Він повернувся до рідного села, працював бухгалтером у місцевому колгоспі.

Школа, збудована в 1936 ро-

Святомихайлівський храм у Білостоці.

ці, стоїть і нині. Шкільне подвір'я на околиці села (при хутірській системі тут був його центр) згадують тисячі випускників. Адже в Білостоці вчилися діти й із довколишніх сіл Садова, Воютина, Гаті, Терток, Сьомаків. Школа пишається своїми вихованцями: професо-

Гості свята: (зліва направо) Юрій Бахмачук, Богдан Прус (голова Луцької райради), Іван Щербик і Віталій Франчук (сільський голова Білостока).

ром зооветеринарної Петербурзької академії Петром Панкіним, доктором педагогічних наук, одним із керівників Інституту психології НАН України Олександром Киричуком та багатьма іншими.

Цікаво, що Білостоцька школа відзначається стабільністю кадрів. Так, з 1921 по 1968 рік директором був Степан Олімпович Жукович. Змив його Олексій Миколайович Мельничук — аж до 1999 року. Вже сьомий рік біля директорського керма Валерій Володимирович Дмитрук, якому лише 42.

Потік набирає силу

Джерела з-під храмової гори завжди вважалися цілющими. У довоєнні часи місцеве панство облаштовувало тут купальні. Джерельну воду возили

працівник сільського господарства України екскаваторник Микола Гольченко, кавалер ордена «За заслуги» III ступеня бульдозерист Володимир Шульгач, — каже начальник Луцького міжрайонного управління водного господарства Іван Шевчик. — Як бачите, вони сумлінно справились зі своїм завданням. Джерела в Білостоці — вже десяти, які ми облагороджували. Найближчим часом візьмемось за такі роботи в селах Жашковичі Локачинського, Коритниця Володимир-Волинського, Баїв Луцького районів.

В області за останні три роки підрозділами «Волиньводгоспу» почищено і облаштовано понад 20 джерел. Спеціалісти управління, як сказав Юрій Бахмачук, допоможуть парафіянам села Білосток встановити на джерелах капличку. Місцева громада подбає про озеленення. Тож є надія, що Білостоцькі джерела знову стануть окрасою Волині. Від них тече до річки Чорногузки (колись — Олень) струмок. Води в нім тепер побільшало.

Під землею за минулим

Обходжу щойно освячені джерела. Колись їх називали Козацькими. Серед війнятої з водойми землі знаходжу стару підкову. Кажуть, у XVIII столітті з якихось причин у Білосток перебралися козаки Білоцерківського полку. Згадуваний нами Антін Коновалюк був їхнім нащадком. Коли його арештовували, забрали прадідівський козацький стрій і зброю.

Білостоцька земля зберігає немало таємниць. За свідченням дослідника історії Волині Григорія Гуртового, земля на Сінай-горі пронизана підземними ходами, є тут і підземна церква, і печери. Знаходили тут і поховальні урни з прахом, і кременне знаряддя, і давньоримські монети. Висипаний у долині Чорногузки шлях із Гаті до Білостока й досі називають Римським. Недосліджені й підземелля Святомихайлівського храму. Роботи для археологів тут на багато літ. Нині добре було б хоч законсервувати, зберегти від руйнування те, що маємо.

На колишньому монастирському подвір'ї привертає увагу могила з пам'ятником у вигляді дерева з обрізаним гіллям. Тут покоїться автор «Історико-статистичного опису села Білосток і бувшого тут монастиря» Василь Абрамович, який був настоятелем Святомихайлівського храму в другій половині XIX століття. Десь тут, імовірно, поховані фундатор монастиря Семен Гулевич, іконописець Іов Кондзелевич. А ми поки що лише топчемо їхні святі могили!

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.
Фото автора.

Хвороба, назва якої — «Таїланд»...

■ З «ГОЛОСОМ»—У МАНДРИ

...До того ж це захворювання — хронічне: один раз побувавши в Королівстві Таїланд, не зможеш не повернутися сюди ще, зауважив колега з газети «Сегодня», коли група українських журналістів розпочинала мандрівку до цієї країни. Сам він подорожує туди вшосте. Відверто, не дуже повірила, адже на колір і смак — товариш не всяк. Та й до обіцянок на зразок: «Таїланд — країна яскравих фарб, аромату орхідей, теплих посмішок» і т. д., і т. п. ставилася скептично, бо для того й реклами, щоб зваблювати...

Надійно з «АероСвітом»

Упродовж дев'яти годин мандрівки до Таїланду домівною для 230 пасажирів став далекомагістральний «Боїнг 767». Саме в таких трансконтинентальних перельотах належно оцінюєш і комфорт лайнера, і піклування екіпажу про пасажирів. І хоча шлях довгий, час спливає швидко та й нудьгувати нема коли: на борту — цікаві кінофільми, радіопрограми, свіжі газети та журнали чи просто детектив. Надійністю польоту можна не перейматися: в «АероСвіту» — сертифікат Міжнародного аудиту експлуатаційної безпеки. Нині компанія на цьому маршруті виконує рейси тричі на тиждень, а невдовзі їх частота збільшиться до чотирьох.

...Нас прийняв найбільший у Південно-Східній Азії і шойно споруджений аеропорт Суванапум, що в перекладі з тайської означає «Золота земля». Нове летовище дає змогу «АероСвіту» поліпшити обслуговування не лише «прямих» пасажирів-відпочивальників, а й транзитних, що прямують з Києва через Бангкок до інших країн цього регіону. Нині «АероСвіт» разом з іншими вісьмома авіакомпаніями Азіатсько-Тихоокеанського регіону доправляє пасажирів до 30 пунктів 17 країн Азії та Австралії. До речі, Бангкок (тайська назва Крунгтеп) у перекладі означає «Палац для Богів, побудований Богами в раю», або «Місто ангелів». Повна назва Бангкока — Крунгтеп Маха Накорн Амон Раттанакосин Маханиндра Аюттая Махаділок Поп Ноппарат Ратчатани Буриром Удомратнивет Махасатан Амонпиман Аватансатип Сапкакатия Висануккампасит — як міста з найдовшою оригінальною назвою, увійшла до Книги рекордів Гіннеса.

Золота земля

У Таїланді мало не вперше переконалася: реклама, яка розповідає про неймовірні тамтешні зваби, не обманює! Цей світ виявився таким екзотичним і різноманітним, що жодна реклама не в змозі передати всю палітру його фарб, тропічних ароматів і теплоти посмішок тайців, готових негайно прислужитися —

Лики богів, охоронці держави, храми — це обличчя Таїланду

Басейн готелю «Сонце, море, пісок» переливається не в небо, а в Сіамську затоку Індійського океану

усім іноземцям, незалежно від того, звідки вони прибули. А щодо приязні, то, можливо, вона від того, що Таїланд — єдина держава Південно-Східної Азії, котра ніколи не зазнавала колонізації. «Thai» означає «вільний»...

Тут насправді кожен знайде, чого прагне: що привиділося у снах, чи те, що бачив у кіно, читав у книжках із серії «Фантастика». У Бангкоку вражає мережа кількоповерхових магістралей, яка з висоти хмарочосів схожа на легке мереживо, а також архітектура висоток. Здається, ніби вони — витвір рук космічних прибульців. Утім, таке само враження справляє і величезна кількість буддистських храмів з їхньою наче потойбічною вишуканістю...

Ми за невеликий відтинок часу спробували побачити якомога більше. Крокодилячу ферму, розташовану в парку з камінням, якому мільйони років, подивилися шоу крокодилів. Видовище — не для тих, у кого слабкі нерви: рептилії не мають почуття прив'язаності до людини-годувальниці й реагують лише на рефлекс. Але тайці виробляли з ними таке, що завмирало серце. Ще можна було купити курку, і з товстого вудилища погодувати алігаторів. А поблизу в кафе й самим скуштувати м'яса крокодила. Те саме й на зміїній фермі, де шоу з кобрами та пітонами — не менш екстремальне. Тут охочим до екзотики пропонували суп з черепахи та пітона й наливку із жовчі кобри. А ще — шоу слонів, які грали у футбол, танцювали та їздили на велосипедах.

Утім, неможливо перелічити всі видовища, жодне з яких не повторює те, що вже бачила в інших країнах. Приміром, шоу трансвеститів (чоловіків, які змінили стать на жіночу. — Авт.), тайський бокс, багаточисельні храми, музеї, де зібрані експонати з багатовіковою історією...

Але диво з див — природа Таїланду, яка, здається, поєднує усю красу, створену Богом: щедрість сонця, бірюзова вода, багатство тропіків, розмаїття квітів, водограїв, річок, які кишать рибою. А також 15—20 найменувань

фруктів, які продаються за безцінь. За бажання покупця їх почистять, наріжуть і упакують. А ще екзотична тайська кухня: запашні кисло-солодкі супи на кокосовому молоці з морепродуктами. У кафе можна купити креветки, краби, кальмари, лобстери, рибу та різноманітне морське «гаддя». Усе це за бажання посмажать у вашій присутності й подадуть на стіл з холодним місцевим пивом. А ні з чим неперівнювані відчуття під час тайського масажу просто долі, під великими й низькими зорями та «перевернутим» ковшиком Місяця — це ж бо Таїланд, майже край землі, тільки теплий...

Для любителів бурхливого відпочинку — нічне життя з ресторанами, барами, дискотеками. Здається, вночі тайські курортні містечка перетворюються на один великий питейний і «ідейний» світ. А вдень до нього додається шопінг. Тайські магазини, скажу я вам, це — щось! За смішні гроші вийдете з торговельного центру не лише вбрані з ніг до голови у тутешній найніжніший шовк і кофтон, а й узуті в найзручніші легенькі сандалії та черевики. Ну й вироби зі шкіри — крокодилячої, зміїної та «мешканців» морського дна. Ось де варто робити такі покупки!

А вже для тих, хто просто любить ніжитися на сонці та купатися у морі — рай небесний на землі. До того ж у щонайчистіших водах. І різних: східне узбережжя Таїланду омиває Південно-Китайське море, частиною якого є Сіамська затока, а західне — Індійський океан і його частина — Андамське море. Можна побувати на великих і маленьких островах, куди туристів доправляють на паромках, і де на них чекає диво первозданної природи: за 10 хвилин ходи від пляжу починаються справжні джунглі.

Наші люди в теплих краях

Здається, круговерть безтурботного відпочинку плине сама собою. Насправді у цього дійства є невидимі «диригенти»: туристичні фірми. Одна з них — лідер в організації програм і турів для туристів багатьох країн, зокре-

ма колишнього СРСР — «Songklod». Для цієї компанії, здається, немає нічого неможливого, й тут задовольняють найекзотичніші побажання туристів: «Ми це зробимо для вас!» Немає мовної проблеми: гіді провадять екскурсії усіма можливими мовами. Приміром, з нами спілкувалася українською.

Компанія «Songklod» працює для туристів з будь-яким вмістом гаманця. Тут раді й студентам, які довго збирали гроші на поїздку, і тим, хто заробив на п'ятизірковий готель. У Таїланді також обов'язково зустрінете «наших» людей, які в разі проблеми не дадуть пропасти. А в «Songklod» ми зустрілися із земляком, а нині генеральним менеджером Володимиром Яновським. До речі, в його ресторані «Товста креветка», що в центрі курортної Паттайі, можна за ду-

же недорого попоїсти не лише страви тайської кухні, а й українського борщу. Тож запам'ятайте: Володимир Яновський — «наша» людина в Таїланді. Як і Віктор Кривенцов, генеральний менеджер п'ятизіркового готелю «Ройял Кліфф Біч Ресорт» — земного раю для заможних. Гість, переступивши поріг цього готелю, всі турботи про себе перекладає на плечі його багатомовного персоналу.

Про Таїланд можна розповідати багато, але навряд чи можливо уявити його саме таким, яким він є. Тож час починати заробляти гроші на поїздку до нього. Запевнюю: ви теж «захворієте» на цю країну...

Валентина ПИСАНЬКА.
Київ — Бангкок — Паттая — Київ.

Р. С. Редакція дякує авіакомпанії «АероСвіт» і турфірмі «Songklod» за організацію поїздки.
Фото з каталогу «Таїланд».

З найвищої 85-метрової Сиорусн Бангкок — як на долоні

Компанія А. Е. К. вперше випустила на аудіодисках три романи Юрія Андруховича в авторському виконанні

■ АКЦІЇ

Ляльки знайомлять із Франком

В Івано-Франківську завершилася акція «Іван Франко на сцені театру ляльок», яку проводив Обласний театр ляльок імені Марійки Підгірянки на честь 150-річчя з дня народження Каменяра. Більше місяця актори показували школярам міста вистави за його творами: «Коли ще звірі говорили», «Підкова на щастя», «Лис Микита та неситий Вовк». Як каже директор театру Зіновій Борецький, жоден інший ляльковий театр України не має нині в репертуарі стільки постановок за творами Каменяра.

Лялькарі не забули й про дітей з глибинки. Ще на початку року з виставою «Коли ще звірі говорили» театр здійснив турне по області (зіграв 57 вистав на виїзді), а недавно провів рейд віддаленими гірськими селами Верховинського, Рожнятівського, Богородчанського, Надвірнянського, Косівського районів. Загалом діти горян переглянули понад 40 вистав. Передусім актори завітали до дітей-сиріт, безплатно виступили в школах-інтернатах Верховини, Косова, Надвірної, Угорників, у Будинку милосердя св. Миколая в Крихівцях, Тлумачькому центрі допомоги «Рідна оселя». Стаціонарні вистави також безплатно переглядають вихованці притулку для неповнолітніх, центру соціальної адаптації дітей «Надія» та діти чорнобильців і «афганців». Нині театр готується до новорічно-різдвяних свят, але з його афіші й далі не сходять вистави за творами Франка.

Вл. інф.

Пісенні крила не стомлюються

Минула субота для Кам'яниця-Подільського на Хмельниччині стала святом «Журавлика». Так зветься народна дитячо-юнацька капела, якій саме виповнилося чверть століття. Тут виступають юні таланти від 10 до 20 років. З «Журавликового» гнізда вилетіли відомі в Україні Марина Одольська та Анна Зотьєва, тут шліфувалися голоси Олени Собіщанської, Олени Петрової, Діни Малецької, Наталії Мамчур, Наталії Овчарук, Оксани Томків, Андрія Бондаренка та багатьох інших, більш чи менш відомих молодих співаків. Більшість їх прибули на торжество.

Сьогодні капела знана в Європі й удома, перемагала на I Міжнародному дитячому хоровому фестивалі духовної музики «Тернопільська Зоринка», VII Міжнародному «Артеківські зорі», VI Всеукраїнському «Весняні голоси». «Журавлик» давав урок співу на Міжнародній хоровій асамблеї.

Добре, що з 1992 року діти не тісняться в шкільних закапелках, а мають можливість працювати у відкритій в місті дитячій хоровій школі. Вона тоді була третьою в Україні, але їх і досі ще небагато. Нині тут навчається 300 дітей.

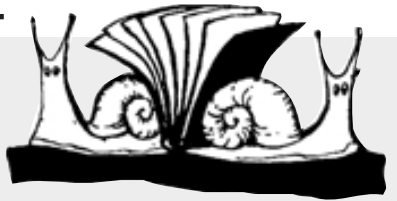
У репертуарі «журавлят» майже сто творів, серед яких шедеври духовної музики, українські народні пісні, колядки, щедрівки. Нещодавно вийшов перший компакт-диск капели із Різдвяною програмою. Диск записано Національною радіокомпанією України. А Київський інститут біографічних досліджень вмістив матеріал про капелу в книзі «Ювіляри України. Події та особистості XXI століття». Ось як високо злетів звичайний шкільний хор! Бо саме з хору «Ровесники» школи №1 починалася біографія «Журавлика». Його творець — відмінник освіти України, вчитель-методист Іван Нетеча вдихнув у своє дітище енергію праці та енергетику пісні. Це дає насагу капелі залишатися одним із найяскравіших навчально-мистецьких колективів Хмельниччини.

Віра ШПИЛЬОВА.

Фото автора.

18—22 грудня Форум видавців проводить Різдвяний книжковий ярмарок у столичному Українському домі. У програмі — благодійна акція «Подаруй дитині книжку!»

Галя ІЛЬЄВА: «Моє життя — це суцільний екстрим»

Наше спілкування з Галею Ільєвою відбулося після її концертного виступу в Палаці мистецтв «Український дім». Відомою журналістка, естрадна співачка, науковець — попри свою занятість все одно не ігнорує спілкування із пресою, окрім того, що саме робота із ЗМІ ще зовсім недавно була її напруженим графіком життя, коли вона обіймала посаду прес-секретаря заступника глави секретаріату Президента.

Галина з когорти молодих вчених, кандидат філологічних наук, закінчила стаціонарну докторантуру Інституту літератури імені Т. Шевченка НАН України. Окрім того — лауреат всеукраїнських та міжнародних мистецьких фестивалів, член Асоціації естрадних діячів України, була стипендіатом Фондації імені Петра Поліщука (ФРН) і Фондації УВУ в Нью-Йорку (США).

Публікується в пресі ще зі школярського віку, творить вірші та пісні. На Національному радіо звучить її авторська проза «Собор душі людської», героями якої вже виступило чимало відомих в державі персон.

Дзвінкий голос Галі приваблює багатьох шанувальників таланту співачки, а невиспуча енергія є фонтаном, який підтримує кожен напружений трудовий день.

Сподіваюся, наша розмова допоможе читачам краще пізнати цю неординарну творчу особистість.

— Ти працювала прес-секретарем Анатолія Матвієнка, коли він був заступником глави секретаріату Президента України. Нині займаєш власними проектами. Верховна Рада України, Національна академія наук, телебачення, виступи, творчі заходи... Це світ твоїх професійних справ та мистецьких зацікавлень, яким нині живеш. Поділися рецептом, як можна стільки встигати молодій людині?

— Насправді рецепту, як такого, немає. Просто не треба лінуватися. Багато робиш тоді, коли ця праця приносить задоволення, коли ти можеш реалізувати себе, бути ефективним на тій чи тій посаді. В мене є дипломи різних спеціальностей, тож, звісно, вдало поєднує різні речі.

— Незважаючи на молодий вік, у твоєму доробку — наукова монографія «Тасмичні кохання», три поетичні збірки, пісенні аудіокасети та компакт-диск, а також значний список літературознавчих і журналістських статей. Чи не докоряють тобі, що ти розпорозуєш власну діяльність, адже можна зосередитися чіткіше на чомусь одному і, звичайно, було б досягнуто вже значніших вершин?

— Докоряють і досить часто! Але це те саме, що питати в маленької дитини, кого вона більше любить — маму чи тата. Вже багато років я займаюся журналістикою, ще зі школи, вірші пишу з дитинства, музику теж, наукою захопилася в університеті. Без співу себе не уявляю, бо якщо Господь дав талант, розкішний голос, він не може належати лише мені, я повинна свої пісні дарувати людям. Більше того, коли довго не співаю, я просто наче хвора стаю, ніби силу свою втрачаю, енергію. Своім голосом ніби віддаю щось у світ, часточку себе, і він мені повертає сторицею. А ще дуже люблю

робити маленькі подаруночки-сюрпризи тим людям, котрі мені особливо дорогі. Люблю пізнавати свій світ — Україну, її різноманітні куточки. Розкіш спілкування, за Сент-Екзюпері, справді, одне з найбільших див на землі. Тому кожна цікава, неординарна людина, що з'являється на твоєму шляху, збагачує тебе духовно. Зрештою, політики теж нерідко виявляють свої здібності: в спорті чи в художній фотографії, малюванні, музиці тощо. Окрім того, і серед депутатів Верховної Ради України — представники різних професій, є люди, які мають по кілька дипломів, наприклад, актор і менеджер, економіст і юрист, музикант і дипломат та ін. Хтось очолює політичну партію та ще й спортивну федерацію, керує фондом, засновує іменні стипендії, хтось відкриває мистецький зал, маючи бізнес, пов'язаний із промисловістю... Зараз у сучасному світі рідко хто займається чимось одним, і це пов'язано не так із виживанням у матеріальному плані, як із самореалізацією.

— Я бачила твій портрет на обкладинках журналів. Одразу помічав на фото якісь особливо тасмичні очі, дещо романтичний погляд, а загалом — на тебе дивиться усміхнена панна. Складається враження, що «шаслива дама» без великих проблем. Проте, в одному з інтерв'ю прочитала, що екстремальними видами спорту не захоплюєшся, бо гострих відчуттів достатньо у власній біографії. Невже так багато пережито?

— Моє життя — то суцільний екстрим. Зміна професій, місця роботи, проживання, зокрема, справді раптовий переїзд з Івано-Франківська до Києва. Наукові стажування за кордоном у різних країнах, але, все-таки, не піддалася

спокусі виїхати з України назавжди. Смерть близьких людей, зрада і підлість тих, кого любиш, кому довіряв. Кожен, прокадрувавши як у фільмі, до сьогодні свою долю, може знайти там щось подібне. Проте, в екстремальних ситуаціях, коли, на нашу думку, настає безвихідь, гострий біль в душі, включаються резервні можливості організму, і ти акумулюєшся в якийсь наче згусток енергії, сконцентровуєш всю свою волю, щоб не поринути у відчай, намагався бути сильною.

— Ти молода, красива жінка, творча натура. Кажуть, такі люди повинні постійно перебувати у стані закоханості. Напевно, ти теж когось любиш сьогодні? Чи має для тебе значення — публічна людина твій обранець, чи ні, людина відома, матеріально забезпечена тощо?

— Я зрозуміла твоє запитання. Але серце не вибирає. Коли ми відчуваємо потяг до чоловіка, то наша душа не «думає» про це. Швидше за все, «думає» наш розум, але точніше не «думає», а, можливо, аналізує, бачить всі «плюси» і «мінуси» ситуації, в якій опиняється закохана жінка. Стосовно публічності, відомості, напевно, значення не має, проте це, скоріш за все, дуже заважає. Матеріальний аспект важливий, щоб справді жити, а не існувати, та якщо жінка широко любить, вона хоче допомогти володарю свого серця, переживає за нього, багато йому прощає, намагається зрозуміти, допомогти, а не думає про те, як використати його гроші чи становити. Саме цим і відрізняється справжня любов від вигоди, бо, як правило, використовують саме тих, хто віддано кохає, безкорисливо, стараючись, як кажуть у нас на Галичині, «милому небо прихилити». Хоча, здавалося б, саме певної кількості грошей нам часто не вистає для щастя. Парадокс, проте, хто має багато «мані-мані», каже, що щастя не в них.

— А ти не вважаєш, що коли дуже багато прощати мужчизні, він може подумати, що в тебе немає жіночої гордості, чи навіть, скажімо, гідності? Або ти боїшся його втратити, хочеш, щоб він оцінив, що в тебе лагідний, а не «стервозний» характер?

— Та ти вже просто в якусь психоаналітику кидаєшся! Кожен чоловік розуміє: хоч би як його кохали, не можна переступати певну межу, адже якщо жінці наплюють у душу, в неї саме в тій душі може щось наче надірватись, і вона просто повернеться і піде від нього назавжди. Але в нашому модерному світі зараз кожна людина дуже потребує ласки і любові.

— VIP-персони знають, що повинні дбати про свій імідж. Як результат — часто стають заручниками обставин. В тебе чимало друзів серед знаменитих людей, в тому числі народних депутатів. Як допомагаєш їм подолати подібні проблеми, які поради даєш?

— Сьогодні вже ніхто не боїться, що його викличуть на партійний чи комсомольський «килим» з питанням, кого можна любити, а кого не дозволяє партія. Подібні речі нарешті стали справді тільки особистою справою кожної конкретної людини, хоча в деякого із тих, кому нині 40—50 років, продовжують зберігатися подібні «комплекси страху» ще з радянських часів. Про те, хто кого любить, хто з ким зустрічається, хто розлучується, а хто, навпаки, одружується, люди можуть поговорити, особливо, якщо йдеться про політиків, але поговорять та й перестануть, бо з'являються весь час свіжіші новини. А ось про висловлювання відомих, розкручених телебаченням та друкованими ЗМІ громадян суспільство добряче пам'ятає, особливо про їхні вчинки, обман, обіцянки... Про обличчання одне одного брудом, образливі речі, використання технологій на приниження опонента, його виштовхування з політичної іміджевої позитивної ніші. Тут вже не просто партійна боротьба конкурентів за електорат, тут справді проявляються людські якості, ступінь моральності, порядності тощо. А ще не можна не враховувати того факту, що в кожного знаменитого народного обранця є власна команда, в якій іноді точиться ще непримиренніша боротьба за «вплив на шефа», доступ до нього, можливість давати поради, користуватися допомогою, ревності, заздрості. Буває так, що коли з'являється в команді якась сильна розумна особистість, то «сірі мишки» її обов'язково з'їдять, адже на їхньому тлі вона може дуже сильно піднятися в кар'єрі. Тому я завжди раджу своїм друзям опиратися лише на вірних, відданих їм по-справжньому людей, перевірених часом, інколи бідою, а також обов'язково прислухатися до власної інтуїції, голосу свого серця, душі, а не тільки слухати нашіптування сторонніх людей, які можуть подавати інформацію в ракурсі вигоди для себе в тій чи тій ситуації.

— Щоб «пробитися» сьогодні, треба мати талант, бути працьовитим, наполегливим і, звичайно, дуже важливим чинником є наявність грошей.

— Безперечно, покажіть хоч когось, розкрученого продюсером без грошей: кліпи, телеєфіри, престижні концерти, костюми відомих в Україні дизайнерів! Без фінансового підґрунтя — це неможливо в сьогоднішніх умовах! Але талант без праці — нічого. Ці слова — не відкриття Америки. Нині в слухача-меломана величезний вибір, не так як колись, щось додатково слухалося лише з творчого доробку заборонених бардів.

— Тож бажаю здійснення всіх планів і дякую за щирі відповіді!

Розмову вела Олеся ДЗИРА.
Фото Вадима КЛИМЕНКА.

Одержима

■ ОСОБИСТІСТЬ

Артистку Оксану Затварську називають прикарпатською Заньковоцею, легендою українського театру, гуцулкою Ксенею... Дивовижно: вже 30 років вона на пенсії, поза сценою, а її ім'я і досі не сходить з уст прикарпатських шанувальників. Перед її талантом скидають капелюхи найповажніші мужі. Перша заслужена артистка України в Галичині (з 1954 року), Оксана Іларіонівна і нині в свої 85 літ утримує цю першість, хоч на Прикарпатті є вже чимало заслужених і народних артистів. Рухлива, як краплинка ртуті, вона й нині світиться вогнем одержимості до сцени, а за долю України переживає більше, ніж за власну.

А все почалося з «Кобзаря». Він був єдиною книгою у гуцульській хаті в її рідному Яблунові. Мама вечорами читала дітям Шевченка. Та так проникливо, що чотирирічна Оксанка знала багато віршів напам'ять. Ніякої гадки наперед не маючи, мама стала першим Оксанчиним режисером: вчила не просто декламувати, а пропускати слова крізь душу. У сім років дівчинка вперше вийшла на сільську сцену і прочитала «Ой чого ти почорніло, зеленее поле». Розчулилася, розплакалася і ледь договорила до кінця. Здібну дитину тоді помітив письменник Андрій Чайковський, який приїхав на Шевченківське свято до Яблунова з Коломиї. Він погладив малу по голівці, подарував їй свою книжку «За сестрою» і тим ніби благословив...

Потім була Коломийська гімназія. Батьки жили бідно, та віддали свою розумницю на навчання. Тут Оксана не пропускала жодного спектаклю. Та й мама, привозячи дитині якісь харчі, ходила з нею до театру. Долю Оксани вирішив випадок. Якось у Яблунові гастролював пересувний Коломийський театр. Дівчина ви-

рішила до нього пристати. Вдома розгорілася справжня драма. Мама сказала: «Не пушу!», бо хоч як гуцули любили театр, але то було «встидно» — йти в артисти. Оксана в сльозах пакувала речі в куфєрок, який мама відмовилася їй навіть піднести, сказала: «Неси сама! Твоє життя буде важчим, ніж цей куфєрок».

Кладка через річку Лючку, що тече селом, — як через мамине пророцтво. І ось він, другий берег — театр. Він починався для Оксани з відривання вхідних квитків. Сцена була поруч — і сцена була далеко. Та врешті епізодична роль зробила її життя в театрі не епізодом, а біографією. На сцені вона згодом пережила півтори сотні доль найрізноманітніших героїнь! І з кожного роллю про Оксану Затварську дедалі поважніше говорили в театральних колах. А про те, що відчували її шанувальники, письменник Роман Іваничук пізніше описав у романі «Місто» (де її виведено під іменем Завадовської). За одержимістю прийшла голосна слава і мовчазне батьківське прощення.

Коломийський театр, на підмостках якого вона сяяла зіркою, проіснував до 1962 року. А потім

Фото автора.

його розформували. Оксану і її чоловіка, музиканта і диригента Василя Затварського, запросили до обласного театру в Івано-Франківськ. Прощаючись з Коломиєю, своєю маленькою театральною столицею, де до неї прийшов перший успіх і велика слава, де серед глядацької любові і підтримки друзів пережила арешт і 8-річне заслання батька, Оксана ще не знала, що прощається з найкращим періодом свого сценічного життя. Бо в Івано-Франківському театрі, куди приїхало подружжя, існували свої примадонни і своя ієрархія.

Вона грала менше, а свій невситимий творчий голод тамувала активною громадською роботою — багато років була депутатом обласної і міської ради. В житті вона завжди була така, як її найсвітліші героїні — довірлива, порядна, віддана, щира, добра, працьовита. Але жити в театрі і спостерігати, як ролі обминають її, стало неси-

ла. Гордо покинула сцену рівно в 55 років і повернулася з чоловіком у милий серцю Яблунів, де люди щиріші і життя визнає одного режисера — Бога.

Нині Оксані Іларіонівні 85. Її усмішка, як сонечко у сивому саяві волосся. Її думка прудка, як ластівка, а голос — дзвінкий і чистий, як течія гірської Лючки, що біжить селом. Її не забули, на неї дивляться все такими захопленими очима. Та й вона не дає себе забути: виступає на сільській сцені на всіх святах, читає вірші, будить людське серце пристрасним словом. Життя Яблунова — то її життя. Не дивно, що односельці вшанували цю велику артистку, патріотку, прекрасну людину найвищою своєю відзнакою — присвоїли їй звання почесного громадянина Яблунова. Люди люблять її, рідні і діти обожнюють і пишуть про неї книги. Одна з них так і називається — «Одержима».

Дарина НАЗАРЧУК.

■ ВІСТІ З ХЕРСОНЩИНИ

Справа його життя

Так назвали вечір, присвячений 75-річчю Августа Вірлича, відомого на Херсонщині історика, краєзнавця, публіциста, автора та співавтора багатьох книжок.

В обласній бібліотеці імені О. Гончара зібралися науковці, громадські діячі, письменники, журналісти. Було влаштовано виставку публікацій ювіляра. Протягом останніх 14 років Август Ернестович очолює наукову редколегію Книги пам'яті «Реабілітовані історією». Як політв'язню, що відбув десять років у сталінських таборах, указом Президента з травня минулого року Августу Вірличу призначено державну пожиттєву стипендію. За низку публікацій про масові знищення єврейського населення в роки війни Єврейська рада України присвоїла йому звання «Праведник України».

Співуча Чорнобаївка

Своє 55-річчя відзначив один з найвідоміших в області творчих колективів «Калиновий цвіт» — народний хор Палацу культури господарства «Зоря» (с. Чорнобаївка Білозерського району). Ініціатором його створення став свого часу голова тодішнього колгоспу, двічі Герой Соцпраці, Герой України Дмитро Моторний. Хор виконує чимало пісень, текст і музику яких написав сам Дмитро Костянтинівич. За його сприяння в селі вже багато років проходить фольклорний фестиваль «Чорнобаївський заспів».

Алла БРУСИЛОВА.

■ ГАСТРОЛІ

На гастролі до Донецька Київський театр оперети приїхав уперше за останні десять років.

Фото автора.

Патетику не пропонувати!

Приїхав великим гуртом — 140 душ. «Привезти менше було б нецікаво, — заявив директор та художній керівник театру Богдан Струтинський. — Звісно, так багато артистів — розкіш, але по-іншому ми не їздимо». На гастролі кияни не взяли оперет Кальмана, бо ці твори успішно йдуть у Донецькій опері. Вони привезли до шахтарської столиці «Летючу мишу» Штрауса, мюзикли «Моя чарівна леді» Лоу та «Такє єврейське щастя» Поклада, спектакль «Оперета — любов моя», а також дитячу виставу «Білосніжка і семеро гномів».

Протягом усіх чотирьох вечорів зала Донецького академічного українського музично-драматичного театру, де проходили гастролі, була переповнена. Ті, кому не вистачило місць, дивилися вистави стоячи. Цікавість до класики у виконанні визнаного професійного колективу завжди велика. А тим більше, коли класичні репліки звучать актуально і навіть сміливо. «Сидіти в тюрмі? А хто не сидів?» — натякає, звертаючись до зали, адвокат із «Летючої миші»...

До речі, про сучасність. Художній керівник театру не приховує проблем із

пошуком сучасного матеріалу.

— Ми шукаємо сучасний мюзикл на молодіжну тематику, — каже Б. Струтинський. — Мюзикл — це жанр великого міста. Свого часу наш театр оголошував конкурс на краще лібрето. Приносили роботи на тему Тараса Бульби, Ярослава Мудрого. Тобто суцільна патетика. На жаль, зараз для оперети українські композитори мало пишуть. Отже, треба брати класику, вона ніколи не підведе.

Ліна КУЩ.

На знімку: сцени з оперети «Летюча миша».

Свято вільної музики

У Дніпропетровську завершився XV Міжнародний джазовий фестиваль «Джаз на Дніпрі». Організатори — облдержадміністрація та обласна рада — присвятили фестиваль ювілею області. В ньому взяли участь 150 музикантів з Дніпропетровщини, Києва, Харкова, Мінська, Санкт-Петербурга, Москви. «Джаз на Дніпрі» — традиційна візитна картка області. Його започатковано ще за часів СРСР. За останні десятиліття Дніпропетровськ дав світу цілу плеяду відомих джазових виконавців: Віктор Двоскін (США), Юрій Біленко, Олег Косько (Україна), Валерій Щириця (Білорусь), Андрій Кондаков, Тетяна Комова, Ірина Родилес-Пасевич, Юрій Генбачов, Валерій Куцинський (Росія).

Михайло СКОРИК.

Джаз, джаз, джаз...

Три дні Тернопіль був столицею джазу. Виконавці з України, Польщі, Німеччини, Чехії, США з'їхали сюди на міжнародний фестиваль «Jazz Bez-2006» — джаз без кордонів. Його заснували 2000 року львівські та польські любителі джазу. В Тернополі він відбувся вперше. Паралельно фестиваль проводиться і в Польщі. Організаторами нашої частини фестивалю стали Тернопільська міськрада та культурно-мистецький клуб «Арті-Шинок».

Любов ЛЕВИЦЬКА

Золоті зерна «Колоса»

Заслужений народний ансамбль пісні і танцю України «Колос» з селища Торчин відзначив 55-річчя. Ювілейні концерти у переповнених залах Волинського облмуздрамтеатру і Торчинського Будинку культури підсумували зроблене колективом за ці роки.

Коли 1951 року в селах тодішнього Торчинського району відбулися перші виступи «Колоса», мало хто вірив, що аматорам колись будуть аплодувати глядачі США, Куби, В'єтнаму, Франції, Англії, Шотландії, Конго, Єгипту, майже всіх республік СРСР. Та сільські глядачі Волині завжди були шанованішими для «Колоса». Він виступав у сотнях сіл, без нього не обій-

шовся жоден концерт до Дня працівників сільського господарства. Давно немає фундатора колективу Анатолія Шапова. Та добрі традиції, закладені ним, живі. Вже сімнадцять років «Колос» очолює народний артист України Олександр Огороднік. Почавши в 1962 році творчу кар'єру рядовим учас-

ником ансамблю, він згодом став баяністом, хормейстером. Олександр Володимирович автор багатьох прекрасних пісень, які увійшли в репертуар колективу.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.

Фото автора.

Білі плями приватизаційного процесу

■ ВЛАСНІСТЬ

Судячи з бюджетних напрацювань Кабінету Міністрів, наступний рік має принести черговий приватизаційний бум. Тим часом законодавець затримався із прийняттям зрозумілої і ефективної програми приватизації на 2007 рік. І не лише тому, що уряд довго не затверджував її проект.

Не окреслені як слід навіть функції головного приватизатора країни — Фонду держмайна України (ФДМУ). Його діяльність досі регламентує тимчасове положення зразка 1992 року. Тоді, до слова, Верховна Рада вперше акцентувала увагу на тому, що слід підготувати проекти спеціальних законів — «Про Фонд держмайна України» та «Про Кабінет Міністрів України». На думку законодавців, вони мали б узагальнити вже наявні законодавчі ініціативи з майнових проблем, реформувати ФДМУ і посилити відповідальність за управління об'єктами державної власності. Проте відтоді сплигло 14 років, а віз конструктивного приватизаційного законодавства, як кажуть, і нині там. Чимало інвесторів непокоїть та обставина, що ФДМУ — ніби на пташиних правах. Тому на часі створити чітку нормативно-правову базу, бо теперішня, на жаль, не відповідає ані економічним, ані правовим реаліям, які склалися у сфері приватизації. Починати, звісно, треба з коня, тобто з Закону «Про Фонд державного майна України».

Відповідні законопроекти були й до цього, але Законом вони не стали. Чому? Бо кожен потребував істотних коректив і уточнень. Візьмемо, наприклад, той, що подали на розгляд Вер-

ховної Ради І. Бокий та І. Сподаренко. У статті 9 автори припустилися термінологічної неточності, схвалення якої може породити шкідливе різночитання. Адже фактично утотожуються два різні за своєю суттю поняття — комунального та автономного майна, яке належить Автономній Республіці Крим (АРК). Їх правові режими відмінні, через те і повноваження суб'єктів права власності — АРК і міськрад неоднакові. Так, базові закони «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про приватизацію державного майна» передбачають, що приватизацію здійснюють органи, створені відповідними місцевими радами, яким вони і підзвітні, і підконтрольні — в межах наданих їм повноважень. А тим часом законопроект фактично нав'язував АРК створювати представництва ФДМУ, що суперечить чинному законодавству.

Спірною видавалася стаття 22, якою в обов'язки органів місцевого самоврядування АРК входило забезпечувати Фонд

майна АРК і його структурні підрозділи службовими приміщеннями, які, звісно, є власністю відповідних територіальних громад. З огляду на те, що органи місцевого самоврядування та виконавчої влади розмежовані, на мою думку, цю функцію доцільніше передати місцевим органам виконавчої влади. Інакше кажучи, варто розмішувати відділення і представництва ФДМУ на об'єктах держвласності. До речі, ця пропозиція має і економічне підґрунтя. Надаючи в оренду суб'єктам господарювання вивільнені приміщення, місцевий бюджет одержав би ще одне джерело доходів для міського господарства. Це потягло б за собою поліпшення управління об'єктами комунальної власності. Здавання в оренду комунального майна державним органам здійснюється з неабиякими перевагами (інколи орендна платня становить 1 гривню на рік), а якщо навпаки, то розмір орендної платні може бути співвідносний з вимогами для комерційних структур.

Незрозуміло, чому автори не пропонують реформувати чинну систему державних органів приватизації. Поза тим кількість об'єктів держвласності, які підлягають приватизації, скорочується з року в рік. На те, що пік приватизаційної активності вже позаду, вказує статистика, а що новий попереду — ще те запитання! У 1994—1995—1996 роках приватизовано відповідно 2731, 4099, 4500 об'єктів. 2004 року набагато менше — 1064, торік — 745. Знову вийти на високу орбіту, як планується, буде непросто. Але цілком очевидно, що структурні перемини в галузі управління держвласністю давно на часі. На це вказує і нерівно-

мірність розміщення пропонувананих до приватизації об'єктів на території країни, і обумовлений цією обставиною різний рівень одержання приватизаційної виручки в регіонах. Так, станом на 18 жовтня цього року у Донецькій області на продаж виставлено 279 об'єктів держвласності, тоді як у Закарпатській 59. Зрозуміло, що за таких пропорцій і фінансовий результат діяльності регіональних відділень ФДМУ буде кардинально відмінний. Зокрема, у першому кварталі Донецьке відділення ФДМУ «заробило» 1612,1 тисячі гривень за плану 519 тисяч, а закарпатське відділення ФДМУ — 705,4 тисячі за плану 50 тисяч. Проте фінансування регіональних відділень від виконання плану не залежить. З огляду на це було б доречно створити міжрегіональні відділення ФДМУ, скажімо, Північне, Західне, Центральне, Південне і Східне. Це дало б можливість ефективніше використовувати кошти і спрямовувати додаткові ресурси на вирішення нагальних проблем у сфері приватизації, сприяло б створенню єдиного реєстру об'єктів держвласності.

Чесно кажучи, ми не маємо єдиного нормативно-правового акта з приватизації і загалом — з управління державною власністю. Саме такий документ мав би узагальнити і оптимізувати державні функції з використання держмайна у різних сферах, у тім числі й господарській. Зараз діє Держпрограма з приватизації на 2000—2002 роки, затверджена парламентом шість років тому. Проте у ній є суттєвий недолік — нема системного зв'язку з іншими документами, які регламентують порядок приватизації. Через це

видавався своєчасним і цікавим законопроект кількох народних депутатів «Про державну програму управління державним і комунальним майном на 2006—2008 роки». Але і він не потрапив у сесійну залу, оскільки вочевидь потребував доопрацювання. Наприклад, надміру суперечливий вигляд мала нова редакція статті 7 «Про приватизацію державного майна», яка суттєво обмежувала у правах з розпорядження комунальним майном органи місцевого самоврядування. Адже погоджувати з ФДМУ рішення про продаж майна, яке безоплатно перейшло в комунальну власність, означає ставити під сумнів статус територіальної громади як самодостатнього суб'єкта права. Взагалі окремі положення проекту програми приватизації на 2006—2008 роки, які стосуються комунальної власності, я виокремив би у спеціальні закони. Скажімо, в рамках окремого закону про комунальну власність варто більш детально розписати, на яких засадах управляти нерухомим майном, корпоративними правами громади, комунальними підприємствами. Загалом програма приватизації має бути концептуальним документом, не переглядатися кожні три роки. Крім того, з неї доцільно вилучити низку положень-дублікатів, які стосуються питань оренди і приватизації, висвітлених у спеціальних законах. А ось можливість повернення приватизованих об'єктів у державну та комунальну власність вельми потрібна і злободенна. І це слід передбачити.

Сергій БОГАЧОВ,
завідувач відділу економіко-правових проблем регіоноведення
ІЕП НАН України,
доктор економічних наук.

■ ОГОЛОШЕННЯ

СП «Кримська енергетична компанія» оголошує тендер на поставку обладнання «під ключ» на базі газопоршневих модулів для будівництва когенераційної електростанції у м. Феодосія. Кінцевий строк подання тендерних пропозицій: 24 січня 2007 р., 12 год. 00 хв.
За довідками звертатись:
98213, АР Крим, Ленінський район, м. Щолкіне, а/с №1; тел.: (044) 253-20-01, (06557) 58004.

Постановою господарського суду міста Києва (м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-б) по справі №24/850-б від 07.12.2006 р. визнано банкрутом ТОВ «Фірма «Метал Трейд» (01033, м. Київ, вул. Паньківська, буд. 6, р/р 26002000001141 у Вінницькій філії АБ «Брокбізнесбанк», МФО 302719, код ЄДРПОУ 33691111) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банку призначено Голову ліквідаційної комісії Сергєєву А. О. (03151, м. Київ, Повітрофлотський просп., 54, офіс 707).

Господарським судом Автономної Республіки Крим (вул. Карла Маркса, 18, м. Сімферополь, АР Крим, 95000) ухвалою по справі № 2-31-14138-2006 від 17.10.2006 р. боржника - комунальне підприємство «Автостоп» (95048, м. Сімферополь, вул. Трубоченко, 25, ОКПО 30257882) визнано банкрутом, відкрито ліквідаційна процедура. Ліквідатором боржника КП «Автостоп» призначений арбітражний керуючий Коблицький Віктор Іванович, ліцензія АА № 779275 від 23.09.04 р.

Філія Державної госпрозрахункової установи Агентство з питань банкрутства у Запорізькій області та ДП «Придніпровське житлово-комунальне об'єднання» повідомляють про проведення публічних торгів (аукціону) з реалізації майна підприємства, що знаходиться в процедурі розпорядження майном.
На публічні торги виставляється наступне майно:
Лот № 1: Вбудовані нежитлові приміщення № 105 перукарні, загальною площею 105,9 кв. м, розташовані за адресою: м. Дніпродзержинськ, вул. Дунайська, 41-А. Початкова ціна продажу 68647,20 грн., з ПДВ;
Лот № 2: Вбудовані нежитлові приміщення № 106 бібліотеки, загальною площею 166,6 кв. м, розташовані за адресою: м. Дніпродзержинськ, вул. Дунайська, 41-А. Початкова ціна продажу 103040,40 грн., з ПДВ;
Лот № 3: Вбудовані нежитлові приміщення № 15, загальною площею 79,8 кв. м, розташовані за адресою: м. Дніпродзержинськ, провул. Черняхівського, 11. Початкова ціна продажу 74211,60 грн., з ПДВ;
Лот № 4: Вбудовані не житлові приміщення № 14 (шаховий клуб), загальною площею 139,5 кв. м, розташовані за адресою: м. Дніпродзержинськ, провул. Черняхівського, 11. Початкова ціна продажу 169144,80 грн., з ПДВ;
Лот № 5: Вбудовані не житлові приміщення поліклініки № 01, загальною площею 206,3 кв. м, розташовані за адресою: м. Дніпродзержинськ, пр. Комсомольський, 15-А. Початкова ціна продажу 156000,30 грн., з ПДВ;
Лот № 6: Вбудовані не житлові приміщення № 98, загальною площею 276,8 кв. м, розташовані за адресою: м. Дніпродзержинськ, пр. Аношкіна, 148. Початкова ціна продажу 194184,00 грн., з ПДВ;
Лот № 7: Вбудовані не житлові приміщення магазину, загальною площею 413 кв. м, розташовані за адресою: м. Дніпродзержинськ, пр. Комсомольський, 2-Б. Початкова ціна продажу 400756,80 грн., з ПДВ;
Лот № 8: Вбудовані не житлові приміщення магазину, загальною площею 512,3 кв. м, розташовані за адресою: м. Дніпродзержинськ, пр. Комсомольський, 2-Б. Початкова ціна продажу 476397,60 грн., з ПДВ;
Умови участі в публічних торгах (аукціоні) на сайті: www.bankrot.zp.ua та за телефоном: (061) 220-42-07.
Публічні торги (аукціон) відбудуться 22 січня 2007 р. об 11.00 за адресою: 69002, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 77, оф. 95.

Постановою Господарського суду Запорізької області від 30.11.2006 р. по справі № 19/183/06 **ТОВ «Диво-мли»** (код ЄДРПОУ — 32539483), розташоване за адресою: 69013, м. Запоріжжя, вул. Стартова, 1-є, визнано банкрутом та відкрито ліквідаційна процедура.
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Архипова Ю. І. (ліцензія АБ № 176276 від 30.09.05 р.); адреса: 69013, м. Запоріжжя, вул. Радишева, 85; тел. 8 (061) 217-98-59, 8 (050) 341-98-59).
Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) від 17.01.2005 р. по справі № Б-48/104-06 Закрите акціонерне товариство «Оптімед» (64300, Харківська обл., м. Ізюм, вул. Соборна, 51, кв. 8, код ЄДРПОУ 19275283, п/р 26000202625001 у ЗРУ КБ «ПриватБанк», МФО 313399) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Мацокіна Володимира Володимировича (ліц. АБ № 116297 від 03.02.2005 р.).

Постановою Господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) від 25.10.2006 р. по справі № Б-31/71-06 товариство з обмеженою відповідальністю фірма «Тіко» (ЄДРПОУ 323461420, Харківська обл., с. Пісочин, вул. Полтавське шосе, 163) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Тищенко О. І. (ліц. АБ № 216715 від 09.02.05 р., 61002 м. Харків, вул. Петровського, 6/8, кв. 15, т. (057) 700-55-97).

Господарським судом Запорізької області визнані банкрутами та відкриті ліквідаційні процедури щодо наступних підприємств:
1) постановою від 27.11.06 р. по справі № 25/237/06 — **ТОВ «Українська компанія «Торгінвест»** (код ЄДРПОУ — 32013618), розташоване за адресою: 69120, м. Запоріжжя, вул. Авраменка, 10/52;
2) постановою від 29.11.06 р. по справі № 19/178/06 — **ПП «Арч»** (код ЄДРПОУ — 31250102), розташоване за адресою: 69084, м. Запоріжжя, вул. Виробнича, 11-А;
3) постановою від 29.11.06 р. по справі № 19/179/06 — **ТОВ фірма «Мрія»** (код ЄДРПОУ — 22138199), розташоване за адресою: 69007, м. Запоріжжя, вул. Слов'янська, 112;
4) постановою від 04.12.06 р. по справі № 25/240/06 — **ТОВ «Техно-Груп»** (код ЄДРПОУ — 31830951), розташоване за адресою: 69071, м. Запоріжжя, вул. Чарівна, 113/25.
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Клименко О. Ю., ліцензія АА № 783152.
Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення за адресою: 69063, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 44, оф. 33, тел. 8 (0612) 64-29-69.

Господарський суд Волинської області (м. Луцьк, пр. Волі, 54-а) 05.12.2006 р. у справі №4/79-Б постановив визнати товариство з обмеженою відповідальністю «Авгур» (43025, Волинська область, м. Луцьк, пр. Волі, 12/3, код за ЄДРПОУ 20147308, поточний рахунок №26000572 та №26048126 у ВОД АППБ «Аваль», МФО 303569, №26001300000183 у Луцькій філії АКБ «Форум», МФО 303644 та №260070186283 у Луцькій філії ВАТ «Державний експортно-імпортер банк України», МФО 303547) банкрутом і відкрив ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Юркевича Тараса Петровича (79020, м. Львів, вул. П. Панча, 8/29), ліцензія Міністерства економіки України серія АВ №081056 від 19.05.2006 року.

Київський міжобласний апеляційний господарський суд повідомляє про підготування матеріалів на обрання ШВЕЦЯ Віктора Олександровича на посаду судді безстроково до Вишого Господарського суду України.

Постановою господарського суду Хмельницької області від 27.11.2006 року по справі № 4/17-Б ЗАТ «Цукор-Поділля» м. Городок визнане банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Матушака Віктора Івановича, ліцензія АБ № 271721 від 03.03.2006 р. (29000, м. Хмельницький, вул. Г. Сковороди, 14, кв. 151).

Постановою Господарського суду Волинської області (43010, м. Луцьк, пр. Волі, 54) від 04.12.2006 р. у справі №7/174-Б визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Боголюби» (ЄДРПОУ 00386465, юридична адреса: 45634, Волинська обл., Луцький р-н, с. Боголюби, р/р №26000233892001 в КБ «Приватбанк», м. Луцьк, МФО 303440).
Ліквідатором сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Боголюби» призначено арбітражного керуючого Жиліча О. В. (ліцензія Міністерства економіки України від 14.06.2005 р., серія АБ №176066, поштова адреса: 43010, м. Луцьк, вул. Коперніка, 36-а).
Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Правління АТЗТ «Хладопром» повідомляє, що чергові збори акціонерів відбудуться 31 січня 2007 року о 15 год. 30 хв. за адресою: м. Харків, вул. Хабарова, 1.
Реєстрація акціонерів (їх представників) з 14 год. 30 хв. до 15 год. 15 хв.
При собі мати паспорт або документ, що посвідчує особу, представникам акціонерів - довіреність на право участі у зборах.
Порядок денний:
1. Звіт правління про результати господарської діяльності товариства за звітний період. Завдання на 2007 рік. Висновок ревізійної комісії щодо звіту. Затвердження балансу та основних показників фінансово-господарської діяльності товариства за 2006 рік. Затвердження рішень раніше прийнятих правлінням.
2. Звіт спостережної ради за 2006 р.
3. Звіт ревізійної комісії за 2006 р.
4. Затвердження порядку розподілу прибутку.
Довідки за телефонами: 754-44-32, 754-44-84.
З повагою, правління АТЗТ «Хладопром»

ТОВ «Нагара» (02156, м. Київ, вул. Братиславська, 14-Б, код ЄДРПОУ 33149165) повідомляє про ліквідацію згідно наказу №2 від 15.02.2006 р. та рішенням Господарського суду м. Києва №46/53 від 10.02.2006 р.
Претензії кредиторів приймаються протягом 2-х місяців.

ТОВ «Фабіана» (02156, м. Київ вул. Братиславська, 14-Б, оф. 301, Код ЄДРПОУ 32913939) повідомляє про ліквідацію згідно протоколу загальних зборів засновників № 3 від 18.06.05 та рішенням Господарського суду м. Києва № 33/252 від 13.06.05 р.
Претензії кредиторів приймаються протягом 2-х місяців.

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області від 01.12.2006 р. по справі № Б 40/65/06 товариство з обмеженою відповідальністю «Троїцьке» (код ЄДРПОУ 30720851; 51491, Дніпропетровська область, Павлоградський район, с. Троїцьке, вул. Шевченка, 34) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.
Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Талан Ростислав Григорович, т. (056) 370-74-70, поштова адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, а/с 158.

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області (49600, вул. Куйбишева, І-А, м. Дніпропетровськ) від 30.11.2006 р. по справі № Б 260/183-06 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Торгівельний дім «Придністров'є» (ЄДРПОУ 33338686; 49000, вул. Новокримська, 54, м. Дніпропетровськ; п/р № 26008597101 в АБ «Металург», у м. Запоріжжя, МФО 313582), відкрита ліквідаційна процедура, ліквідатором призначений Глядченко Володимир Миколайович (49055, пр. Кірова, 96/13, м. Дніпропетровськ).

Постановою господарського суду Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, Адміральська 22-а) від 05 грудня 2006 року у справі №5/499/06 Товариство з обмеженою відповідальністю «Стройтрейд» (юридична адреса: 54025, м. Миколаїв, пр. Героїв Сталінграду, 91; р/рах. №26000054202375 в МФ КБ «Приватбанк» у м. Миколаєві, МФО 326610; ЄДРПОУ 32884641) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Тимофееву Ларису Борисівну (ліц. АВ №158278 від 16.10.2006 р., адреса: 54017, м. Миколаїв, а/с 179, тел.: (512) 47-89-69).
Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, Адміральська 22-а) від 05 грудня 2006 року у справі №5/498/06 Товариство з обмеженою відповідальністю «Конелси» (юридична адреса: 54021, м. Миколаїв, вул. Бузника, 5; р/рах. №26000054206627 в МФ КБ «Приватбанк» у м. Миколаєві, МФО 326610; ЄДРПОУ 33854204) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Тимофееву Ларису Борисівну (ліц. АВ №158278 від 16.10.2006 р., адреса: 54017, м. Миколаїв, а/с 179, тел.: (512) 47-89-69).
Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Вінницької області (21036, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) від 23.11.2006 р. у справі №10/178-06 Товариство з обмеженою відповідальністю «Забужанська швейна фабрика», код ЄДРПОУ 00308643, (вул. 50-річчя Жовтня, 39, с. Забужжя, Немирівський район, Вінницька область, 22848) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Круткевича Володимира Івановича (вул. Хмельницьке шосе, 7, кім. 731, м. Вінниця, 21036, ліцензія АА №779252 від 08.09.2004 р., тел.: 8 (0432) 66-04-44).
Заяви кредиторів приймаються протягом 30 календарних днів з дня опублікування оголошення.

Постановами Господарського суду Черкаської області суб'єкти господарської діяльності визнані банкрутами та у відповідності до ст. 52 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» відкрито ліквідаційні процедури, ДПІ у місті Черкаси призначена ліквідатором (18000, м. Черкаси, вул. Хрещатик, 235) наступних підприємств:

1. ПП «Грос-Агро», код 30529232, м. Черкаси, вул. Смілянська, 1, кв. 57;
2. ПП Семененко Данило Євгенович, інд. номер 2979419858, м. Черкаси, вул. Г. Дніпра, 46, кв. 168;
3. МПП «Інтел Кон», код 22789057, м. Черкаси, вул. Вербовецького, 5, кв. 71;
4. Підприємство «Профрада» Ради профспілки працівників ДПС в Черкаській області, код 31141431, м. Черкаси, вул. Хрещатик, 235, кім. 122;
5. ПП «Форвард», код 14182594, м. Черкаси, вул. Гоголя, 409, кв. 87;
6. ТОВ «Артана», код 31278238, м. Черкаси, вул. 30 років Перемоги, 22/1;
7. ТОВ «Ніка-спорт», код 21370623, м. Черкаси, вул. Г. Сталінграда, 23, кв. 16;
8. ПП «Ліга-трейд», код 30623309, м. Черкаси, вул. Громова, 146;
9. ДП «Ресурси-1» ЗАТ «Будівельне управління «Опорядбуд», код 25583267, м. Черкаси, пров. Хіміків, 1;
10. ТОВ «Стем», код 22789525, м. Черкаси, вул. Корольова, 16, кв. 176;
11. МПП «Фірма «Криоліт», код 21355061, м. Черкаси, проїзд Енергобудівників, 4;
12. ТОВ «ЕТА-97», код 25209617, м. Черкаси, пров. Ломоносова, 48;
13. ТОВ «Рут», код 31782327, м. Черкаси, вул. Гоголя, 288, кв. 3;
14. ТОВ «Голаф-С», код 32940889, м. Черкаси, вул. Гоголя, 291;
15. ТОВ «Інвестпром», код 32940674, м. Черкаси, вул. Г. Дніпра, 53;
16. ПМП «Гамбіт», код 21355569, м. Черкаси, вул. Благовісна, 172, кв. 39;
17. ПП «Делос», код 21355440, м. Черкаси, вул. Десантників, 4, кв. 201;
18. ТОВ «ТД «Украгрос», код 32034287, м. Черкаси, бул. Шевченка, 334, кв. 6;
19. ТОВ «КП Атлас», код 31546238, м. Черкаси, вул. Ярославська, 36, кв. 49;
20. ПП «Вістлайн», код 30629847, м. Черкаси, вул. Енгельса, 243/1;
21. ДП «Гарант» ЗАТ «Будівельного управління «Опорядбуд», код 24357965, м. Черкаси, просп. Хіміків, 1;
22. ПП «ХІІ століття-Преса», код 31782725, м. Черкаси, пров. Піонерський, 13, кв. 3;
23. ТОВ «Видавництво «Варія», код 32180335, м. Черкаси, вул. Орджонікідзе, 46, кв. 58;
24. ТОВ «Рекламно-консалтинговий центр «Мирт», код 31855405, м. Черкаси, вул. Фрунзе, 1;
25. ТОВ «Ган», код 22795460, м. Черкаси, вул. Ватутіна, 243, кв. 68;
26. ПП «Вера Геол», код 31782620, м. Черкаси, вул. Луценка, 7;
27. ПП «Вікор», код 33007338, м. Черкаси, вул. Шевченка, 218, кв. 26;
28. ПВКФ «Слотома», код 24412799, м. Черкаси, вул. Калініна, 4, кв. 80;
29. ПП «Укрспецпроммех», код 33684297, м. Черкаси, пров. Матросова, 62;
30. ДП «ЧДБК-авто» ВАТ «ЧДБК», код 21372250, м. Черкаси, пров. Хіміків, 8;
31. ТОВ «Нова-Співдружність», код 31207832, м. Черкаси, вул. Ільїна, 55;
32. ТОВ «Астрей-7», код 31782609, м. Черкаси, бул. Шевченка, 345;
33. ПВКП «Рівас-99», код 30529248, м. Черкаси, провул. Кирилова, 19, кв. 1;
34. ПП «Черкасиагрокомплект», код 32129808, м. Черкаси, вул. Калініна, 164, кв. 21;
35. ПП «Форум-2000», код 30344021, м. Черкаси, вул. Вербовецького, 1-а, вул. Смілянська, 100;
36. Підприємство «Правничий центр «Професіонал» ЧОВВБФ «Професіонал», код 31278421, м. Черкаси, вул. Лазарева, 6, к. 402;
37. ЗАТ «Експортно-імпортна компанія «Авто-континент», код 30705372, м. Черкаси, вул. Смілянська, 143;
38. ТОВ «Ідеал-2001», код 31636310, м. Черкаси, вул. Гагаріна, 39, кв. 11;
39. ПП «Укртехтрейдсервіс», код 30629653, м. Черкаси, вул. Будіндустрії, 14;
40. ПП Бінусова Катерина Марківна, інд. номер 2563301928, м. Черкаси, вул. Правика, 12;
41. ПВКФ «Вікінг», код 21388681, м. Черкаси, вул. Шевченка, 333, кв. 1;
42. ТОВ « Д І С Техніка», код 30528862, м. Черкаси, бул. Шевченка, 305, кв. 55.

Також ДПІ у місті Черкаси повідомляє, що установчі документи, печатки та штампи по таких підприємствах-банкрутах вважати недійсними.
Претензії кредиторів приймаються протягом місяця.

Господарський суд Сумської області (40011, м. Суми, проспект Шевченка, 18/1) ухвалою від 02.10.2006 р. по справі №7/166-06 порушив провадження у справі про банкрутство Дочірнього підприємства Державної акціонерного компанії «Хліб України» «Кролевський комбінат хлібопродуктів» (41300, Сумська обл., м. Кролевць, вул. Андріївська, 10, пот. рах. 2600610925 в СОД ВАТ «Райффайзен Банк Аваль», МФО 337483, код ЄДРПОУ 00955911).
Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Клименка Владислава Леонідовича, ліцензія серії АВ №176280 від 25.10.2005 р. (03150, м. Київ, вул. Горького, буд. 140, кв. 30).
Заяви кредиторів до боржника приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Правління Закритого акціонерного товариства «Східно-Кримська енергетична компанія» повідомляє про проведення позачергових зборів акціонерів товариства, які відбудуться 26 січня 2007 року об 11:00 за адресою: АР Крим, м. Сімферополь, вул. Київська, 74/6.
Порядок денний:
1. Звіт голови правління про результати фінансово-господарської діяльності Товариства за 9 місяців 2006 року.
2. Звіт Спостережної ради Товариства про роботу за 9 місяців 2006 року.
3. Затвердження заходів щодо покращення фінансово-економічного стану товариства.
4. Про відкликання (обрання) органів управління товариства.
5. Про здійснення контролю за розпорядженням майном товариства.
Реєстрація акціонерів з 10:00 до 11:00.
Для участі у зборах необхідно мати:
● документ, що посвідчує особу;
● доручення на право голосування на загальних зборах акціонерів.
ЗАТ «Східно-Кримська енергетична компанія».

Філія ДГУ «Агентство з питань банкрутства» в Чернігівській області повідомляє про проведення конкурсу з продажу комплексу майна ДП «Чернігіврибсервіс» ТОВ «Фіш-Сервіс».
До складу комплексу майна входить: стаціонарний жилий вагончик, пантони. Місцезнаходження майна: Чернігівська обл., Ріпкинський р-н, с. Олешня. Початкова вартість - 12 400 грн., в т. р. ПДВ. Переможцем конкурсу вважається учасник, який запропонував найвищу ціну та бере на себе обов'язки щодо виконання фіксованих умов конкурсу. Заявки на участь у конкурсі приймаються до 10 січня 2007 р. включно, за адресою: 14033, м. Чернігів, пр-т Миру, 139, к. 22. Гарантійний внесок у розмірі 10% від початкової ціни продажу та реєстраційний збір для реєстрації учасників конкурсу в розмірі 17 грн. перераховуються на рахунок Філії ДГУ Агентства з питань банкрутства в Чернігівській області: р/р 260044492 ЧОД ВАТ «РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ» МФО 353348, код ЄДРПОУ 26334916. З питань ознайомлення з об'єктом продажу, фіксованими умовами та порядком оформлення участі в конкурсі звертатися за телефоном 8 (04622) 5-63-78, 5-63-56. Конкурс відбудеться 16 січня 2007 року о 10.00 год. за адресою: м. Чернігів, пр-т Миру, 139, к. 22.

Господарським судом Вінницької області (21036, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) визнано банкрутами:
СТОВ «Україна», Постанова 05.10.06 у справі № 5/341-06, Вінницька обл., Вінницький р-н, с. Стадниця, вул. Шевченка, 2, р/р 2600532433 Ошадбанк, МФО 302076, ВФ ВАТ «СКБ Дністер», р/р 26003000077, МФО 302430, код ЄДРПОУ 03734010. Ліквідатор — Вінницький обласний сектор з питань банкрутства.

ПП Гудима Олександр Миколайович, Постанова 23.10.06 у справі № 5/403-06, Вінницька обл., Вінницький р-н, с. Вінницькі Хутори, вул. Шевченка, 52, код 2107821930, р/р 26006060043510 ВФ Приватбанк, 2600401300349 ВФ УПБ. Ліквідатор — Вінницька МДПІ, м. Вінниця, вул. Островського, 14, 21000,
Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Харківської обл. (Держпром, 8-й під., пл. Свободи, 5, м. Харків, 61022) ухвалою від 16.11.2006 р. порушив справу № Б-39/172-06 про банкрутство приватної фірми «Крафт» (61022, м. Харків, Червоношкільна набережна, 24, п/р 26007000420001, 26001000420502, 26002000420501 у ВАТ КБ «Надра», МФО 351834, ЄДРПОУ 31235901). Ухвалою Господарського суду Харківської обл. від 4.12.2006 р. розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Саутенка Сергія Олеговича (ліц. АБ № 216886 від 05.04.05 р., м. Харків, вул. Червоноармійська, 8/10-В, кв. 5, тел. 724-39-23).
Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця від публікації оголошення.

У оголошенні про ліквідаційну процедуру ТПК «Колін-Флекс», надрукованому в «Голосі України» за 8.12.2006 р., код ЄДРПОУ слід читати 31796429.

Господарським судом Вінницької області (21036, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) постановою від 30 листопада 2006 року по справі № 5/437-06 визнано боржника сільськогосподарський виробничий кооператив «Відродження» (22751, Вінницька область, Іллінський район, с. Китайгород, вул. Нова, 1, р/р 260087012 в ВОД АППБ «Аваль», МФО 302247, код ЄДРПОУ 03733252) банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Іллінську МДПІ (адреса: 22700, Вінницька обл., м. Іллінці, вул. Пестеля, 3, тел. 2-11-50).
Кредитори протягом місяця після опублікування даного оголошення можуть звертатися із заявою про визнання кредитором по справі.

Господарським судом Хмельницької області (29000, м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1) за заявою Управління Пенсійного Фонду України у Деражнянському районі м. Деражня у справі №13/161-Б (ухвала суду від 30.11.2006 р.) Деражнянськ кооперативно-колективне міжгосподарське будівельно-монтажне об'єднання «Рацагробуд», м. Деражня Хмельницької області, код ЄДРПОУ 03587603, р/р 26009300123 в ВАТ «Державний ощадний банк України» філія Деражнянське відділення №3204, МФО 375069, визнано банкрутом та введено ліквідаційну процедуру згідно ст. 16, 22, 23, 30 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом».
Ліквідатором призначено Синишина Олега Андрійовича (тел.: 8-067-920-50-78, ліцензія серія АБ №271637 від 29.12.2005 р.).

Постановою Господарського суду Запорізької області від 14.11.2006 р. по справі № 19/166/06 Колективне сільськогосподарське підприємство «Восток» (код ЄДРПОУ — 03751126), розташоване за адресою: 70523, Запорізька область, Оріхівський р-н, с. Білогір'я, вул. Верхня, 55, визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Архипова Ю. І. (ліцензія АБ № 176276 від 30.09.05 р.); адреса: 69013, м. Запоріжжя, вул. Радіщева, 85; тел. 8 (061) 217-98-59, 8 (050) 341-98-59).
Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Харківської обл. (Держпром, 8-й під., пл. Свободи, 5, м. Харків, 61022) постановою від 28.11.2006 р. по справі № Б-39/197-06 визнав банкрутом акціонерне товариство «Укртехфонд» (ЄДРПОУ 23465167, м. Харків, вул. Дарвіна, 20, п/р 26005212490000 у від. № 3 ХФ АКІБ «УкрСиббанк» ХРУ, МФО 351641) та відкрив ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначена Пономаренко Г. О. Претензії кредиторів згідно ст. 51 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» приймаються протягом місяця від публікації оголошення за адресою: 61124, м. Харків, вул. Матросова, 18-Б, кв. 41.

Господарський суд Сумської області (м. Суми, пр-т Шевченко, 18/1) ухвалою від 02.11.2006 р. порушив справу №7/181-06 про банкрутство Колективного управління механізації будівництва (УМБ) об'єднання «Сумиоблагробуд» (м. Суми, вул. Воеводина, 12, р/р №2600830004001 в СФ КБ «Кредит Дніпро», МФО 337825, код ЄДРПОУ 05454792).
Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Шевича Олександра Миколайовича, ліцензія АВ №158264 від 09.10.2006 р., м. Суми, вул. 20 р. Перемоги, 7, оф. 301, тел. (0542) 218-869.
Заяви кредиторів та можливих санаторів приймаються господарським судом протягом 30 днів з дня опублікування даного оголошення.

17 грудня вночі на півночі, заході та в центрі, а вдень у південній частині України невеликі опади. Температура вночі від 2 градусів морозу до 3 тепла; вдень +3—8, на півдні 6—11 градусів вище нуля.

16 ГРУДНЯ

■ 1866. Народився художник Василь Кандінський, один з основоположників абстракціонізму.

■ 1901. Народився генерал Ватутін, командувач армії, що визволяла Київ у 1943 р.

■ 1945. У Москві розпочалась нарада представників СРСР, США та Великобританії, на якій вирішувались питання післявоєнного миру в Європі.

■ 1970. Ухвалено міжнародну Конвенцію про боротьбу з незаконним захопленням повітряних суден.

■ 1971. У Кракові помер український графік і живописець Лев Гец, чимало творів якого присвячено Лемківщині.

Редактор номера
Віталій СУДДА.

Редколегія:
Леонід БРОВЧЕНКО,
Анатолій ГОРЛОВ,
Сергій ДЕМСЬКИЙ,
Віталій ЖЕЖЕРА,
Іван ІЛЛЯШ,
Світлана ПИСАРЕНКО,
Віталій СУДДА.

Головний редактор
Анатолій ГОРЛОВ.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

► Рукописів не повертаємо.

► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

► При використанні наших публікацій посилайте на «Голос України» обов'язково.

® Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка)

українською і російською мовами.

Передплатні індекси:
для фізичних осіб — 40224, 08775.

для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2007 рік:
для фізичних осіб — 3,50 грн.
та 2,00 грн.

для підприємств і організацій — 10 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 159037.

СПДФО Гайденок В. І.
(Друкарня «Нормальные цены») 61068, м. Харків,
вул. Тарасівська, 2а.

Зам. 273

ВАТ «Видавництво «Київська правда»
04136, м. Київ,
вул. М. Гречка, 13.

Зам. 4630

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;

відділ реклами — 449-72-53,
453-44-56,
453-44-57;

телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua

— загальний

reklama@golos.com.ua —

відділ реклами

let@golos.com.ua —

відділ листів

foto@golos.com.ua —

відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Комп'ютерне ха-харакірі

Пам'ятаєте знамениту рубрику «страшне перо не в гусака?...» Так от, інтелект комп'ютера, його перекладацькі здібності запросто можуть заткнути за пояс будь-якого писака з пером. Не вірите?! Тоді у рубриці «Машинна логіка» читайте:

Оригінал

- не сидять склавши руки
- спочивати на лаврах
- обкрадати державу, не порушуючи закон
- пудовые кулаки
- не про це мова
- податок з громадян
- фотороботи в кольорі
- цілком щирий
- дяка Богу
- у нашому селі
- під час виборів
- у власному листі на ім'я N.
- наш кордон порушували кілька разів

Переклад

не сидят составив руки
покоиться на лаврах
обкрадывать государство,
не поднимая закон
пудові куркулі
не об этом язык
налог из граждан
фотороботы в цвету
целиком искренний
дяка Богу
в наш сели
под время выборов
в собственной листве...
нашу границу поднимали
несколько раз

Зібрала
Софія СЛАВИНСЬКА.

■ МІНІ-БАЙКИ

Цигарки

Нараєм літнім,
зрілим, молодим,
Як гроші перетворювати
в дим.

Об'єднавчий фактор

Занесено розбіжності усі
до протоколу.
Теперки згуртувалися
хутенько коло столу
Із найдками, не з паперами,
Згуртувалися отепера ми...
Сергій КОВАЛЬ.

Робота Трутня

Від тої праці хоч впади
й здурій,
Адже я сам труджусь
на цілий рій!

Нестерпний шлюб

Жалівся Змій:
«От маю справжню
муку,
Бо за дружину взяв собі...
Зміюку!»
Роман ГОЛИНСЬКИЙ.

☞ Зрозумій умом Росію — і ти геній!

☞ Контрреволюція — це коли грабують двічі награбоване.

☞ Зросійщений українець — напівукраїнець і на три чверті — зрадник.

☞ Світле майбутнє: в опозиції — тільки кримінал.

☞ Дурний гумор лікує дурнів і трішки ідіотів.

Володимир ГОЛОБОРОДЬКО.

■ ТЕЗИ І АНТИТЕЗИ

■ ГЕНІАЛЬНІ ФРАЗИ

☞ «...А ви не вірте всьому, що я казав, а подивіться, що зроблено!»

☞ «Слабкими сторонами нашого району є висока частка погано адаптованих прошарків населення з психологічною орієнтацією на державні гарантії».

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

■ ДОШКА ПОШАНИ

Виходжу сам я на дорогу...

Володимир Щербань, экс-глава Сумської області:

— ...Коли я виходжу на вулицю без «штуки», то почуваюсь наче без штанів. Тому я завжди виходжу з грошима. «Штука» — так, є завжди.

Від чергового:

— А навіщо вам штани? Кого соромитись на безлюдній вулиці? Адже вся Сумська область у цей час заробляла вам «штуки»...

Надзвичайщина

Петро Порошенко, народний депутат, член фракції «Наша Україна» (про призначення Н. Шуфрича міністром):

— Нестор Іванович сам по собі надзвичайна ситуація... І я думаю, що йому буде з чим боротися...

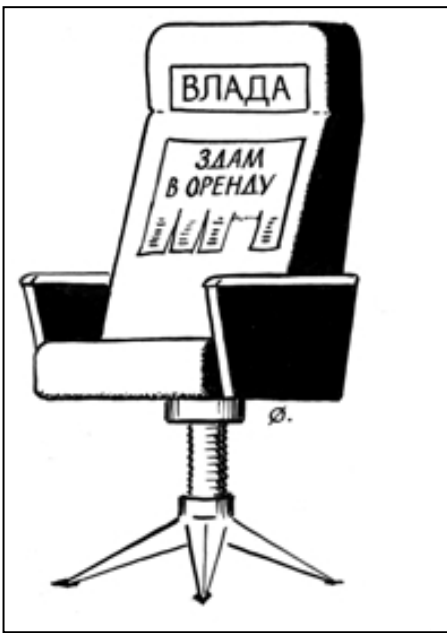
Від чергового:

— А я думаю, що в зв'язку з цим треба Новобогданівку перейменувати на Новонесторівку...

Посланник

Руслан Боделан, колишній міський голова Одеси (на запитання журналіста «Корреспондента» про те, чи приїжджав він в Україну на таємну зустріч із прем'єром):

— Я не збираюся коментувати всі нісенітниці, що ви написали! Мені вас послати? Послати?!

Від чергового:

— Не треба! А то й нас оголосять у розшук! Але цікаво, хто послав вас, що ви раптом опинилися на берегах Неві?

Аби жила країна рідна...

Віктор Ющенко:

— Ключова проблема попередньої моделі полягала в тім, що вся країна жила залежно від того, з яким настроєм встане одна людина на роботу наступного дня. Ця людина жила на Банковій. Тепер у мене складається враження, що вся країна залежить від того, як інша людина встане і прийде на роботу, але ця людина живе на Грушевського.

Від чергового:

— Чи не складається у вас враження, що кожна нова людина на цих вулицях стає схожою на попередника?

А тепер — горбатий!

Віктор Янукович:

— Косвенні податки перевищили всі межі, і ми долаємо наслідки 2005 року, тому і 2006 рік був таким горбатим...

Від чергового:

— А всі «косвенні» докази свідчать, що 2004 рік був конкретний, 2005 — кульгавий, 2006 — горбатий, а тепер, з усього видно, 2007 рік ліплять з горбатого і кульгавого чисто конкретний...

Дуплетом в лузу!

Юлія Тимошенко:

— Коли уповноважений з прав людини грає в одну лузу з владою, то від цього уповноваженого дуже мало толку.

Від чергового:

— А тому давайте створимо ще одну посаду: уповноваженого в справах уповноважених з прав громадянських повноважень!
Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА,
Василя ФЛЬОРКА та
Вадима СИМИНОГИ.

Чергував по
«Куреню»
Віталій
СУДДА.

